

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2010. november

Meghívó

I. rész

15.00 A művelődési ház Postával szembeni utcai bejáratánál **BARTÓK EMLÉKTÁBLA MEGKOSZORÚZÁSA**

Köszöntő: KATONA HARGITA – m.b. műv.ház vezető
Ünnepi beszéd: KÁLNA TIBOR – KOS Bizottság elnöke
Ének: MACZKÓ MÁRIA – népdalénekes, Tura Díszpolgára

15.20 A művelődési ház nagytermében **ÜNNEPI MŰSOR**

Közreműködnek:
TURAI KOMÉDIÁSOK – vezető: Diligensné Takács Judit, Diligens Melinda
VILÁGI NŐI KÓRUS – vezető: Kis Anita
Zongorakíséret: BODA BERNADETT
Ünnepi beszéd: SZENDREI FERENC – polgármester

A múlt értékei – A jövő lehetőségei

TÖRTÉNETI PREZENTÁCIÓ a 60 évről

Szerkesztő-előadó: SERES TÜNDE – gyed-en lévő műv.ház vezető
Archív mozgó felvételek: BENKE ISTVÁN, LUKÁCS PÉTER

II. rész

16.30 **Turai cigánybandák FOTÓKIALLÍTÁS ÜNNEPI MEGNYITÓJA**

Megnyitja: SZÉNÁSI JÓZSEF – MTV szerkesztő-riportere
Archív fotók gyűjtése: FARKAS ZSOLT CKÖ elnök, SERES TÜNDE

ÜNNEPI MŰSOR

ŐSZIRÓZSA NYUGDÍJAS NÉPDALKÖR – vezető: Szita Eszter, Kis Anita
EMSE zenekar, GÁLÁBOS zenekar
Citera: GÓLYA JÓZSEF „LOBY” – Furulya: TÓTH MÁTÉ JÓZSEF
Cimbalom: UNGER BALÁZS
Utolsó turai cigányzenészek: BALOG RUDOLF „VIDOK” – klarinét,
KÁLLAI GYÖRGY – bőgő, SZÉNÁSI KÁROLY „KULÁCS” – bőgő

Tosko – Az utolsó turai prímás

DOKUMENTUMFILM PREMIERVETÍTÉSE

ötlet, zenei- és szponzorszervezés: GÓLYA JÓZSEF „LOBY”,
GÓLYA JÓZSEFNÉ KIRÁLY MÁRIA
rendező-producer: KOVÁCS LÁSZLÓ – Tura Díszpolgára
A filmet bemutatja: KOVÁCS GÉZA – Nemzeti Filharmonikusok igazg.

Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház
és a Városi Könyvtár tisztelettel és szeretettel meghívja
2010. november 21-én, vasárnap 15 órára
fennállásának 60. évfordulója alkalmából tartandó
jubileumi ünnepségére.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt. Kérjük, tiszteljék meg
jelenlétükkel értékkeremtő elődeink emlékét!

A TARTALOMBÓL

- ▶ Megalakultak a testület bizottságai ▶ Cikluszárás és új kezdet a kistérségben
- ▶ Csillag Krisztián KMB-s kitüntetés ▶ Elhunyt közéleti személyiségek: Vámos László, Köles Péter
- ▶ Közeleg az iskolából ▶ Évértékelő a nyugdíjas egyesületben
- ▶ Régi házak, régi történetek: Sára Sándor ▶ Teltházas siker a Turai Komédiásoknál
- ▶ Új sorozat: Vendéglátós körkép ▶ Gregori Ákos egyiptomi kalandjai

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Október 14-én 18 órakor a turai Bartók Béla Művelődési Házban megtartotta **ünnepi alakuló ülést** Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete. Az ülést Baranyi Miklós korelnök nyitotta meg és vezette le. A köszöntést követően felkérte a megjelenteket, hogy Vámos László polgárról egy perces néma felállással emlékezzenek meg, majd a Himnusz eléneklése következett. Megállapítást nyert, hogy a képviselő testület 9 fő jelenlétével (1 fő polgármester és 8 fő képviselő, akik a közönséggel szemben egy díszasztalnál foglaltak helyet) határozatképes. A minősített többséget igénylő kérdések eldöntéséhez 5 igen szavazat szükséges, az egyszerű többséget igénylő kérdésekben a jelenlévő képviselők többségének szavazata a döntő.

1. napirendként Tóth János, a Helyi Választási Bizottság elnöke tájékoztatót adott a 2010. október 3-i turai önkormányzati választások lefolyásáról, annak zökkenőmentességéről és végleges eredményéről, ill. arról, hogy a 2 napos benyújtási határidőn belül panasz nem érkezett. Majd ezt követően átadta a testület tagjainak a megbízóleveleket.

2. napirendként a megválasztott önkormányzati képviselők eskütételére került sor: „*Én, (név) esküszöm, hogy hazámhoz, a Magyar Köztársasághoz hű leszek, az Alkotmányt a többi jogszabállyal együtt megtartom és megtartatom; a tudomásomra jutott titkot megőrzöm; képviselői tiszttségemből eredő feladataimat Tura város fejlődésének előmozdítása és az Alkotmány érvényesülése érdekében lelkiismeretesen teljesítem. (Az esküt tevő meggyőződése szerint) Isten engem úgy segítjen.*”

3. napirendi pontként a polgármester eskütétele következett. Ezt követően Dolányi Róbertné jegyző tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy annak tagjai vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel rendelkeznek, s egyidejűleg átadta az ehhez szükséges nyomtatványokat. A képviselői jogok gyakorlásának feltétele: polgármester esetén a megválasztásakor, képviselőknél a megbízólevél átvételétől számított 30 napon belüli vagyonyilatkozat-tétel, melynek kezeléséről az önkormányzat SZMSZ-e rendelkezik.

4. napirendként a polgármester programjának ismertetése következett. Elmondta, hogy nem könnyű ma progra-

mot mondani, hiszen az ország programja nem ismert. A Kormány nem akarta megzavarni a választásokat azzal a szababási átalakítással, ami a következő évet jellemezni fogja. Tisztán nem látszik az önkormányzatok további támogatása.

Az elmúlt 4 évben Tura vezetése összeállított egy koncepciót, ami a legégetőbb feladatokat takarta. Kiemelt ezek közül az úthálózat kiépítése, ami azért is hatalmas teher, mert ez a beruházás lassan épül be a település valós értékébe. A 18 utcában kivitelezett 10 km út közel 400millió Ft-os beruházás volt. Beszélte az óvodákat és a városházát érintő intézményfejlesztésekről, s hangsúlyozta, hogy főterünk hamarosan meg fog újulni, s újabb 5 km úttal csökkentik a sáros utakat. Ezeknek a beruházásoknak a tervezett megvalósulási ideje 2011 ősze. „*Hogyha ezek a beruházások megvalósulnak, akkor elmondhatjuk, hogy helyesen gondolkodtunk az elmúlt négy évben. Még hozzá azért, mert azt tűztük ki célul, hogy minden pályázatot elhozni, amit csak tudunk, megnyerni, és az önerő felső határáig elmenni, amit még Tura városa nagy biztonsággal vissza tud fizetni.*” A főtér megvalósulásával Turának már nincs több lehetősége hitelfelvételre, így a további fejlődés záloga csak többletbevétel ill. spórolás lehet. Sokan nem eszméltek időben az önkormányzatok közül, hogy Budapest és Pest megye elérte az uniós fejlettségi szint 75%-át, így 2013-ig már nem jogosult tovább pályázni ez a régió.

A Tura által beadott pályázatok közül jelentős még a felszíni csapadékvíz elvezetésére benyújtott anyag, mely a Tabán, a Szövetség, az Erdész utcákat érintené. További pályázatok hiányában bevételt kell kovácsolni vagy kiadást kell csökkenteni. Bevételt csak a melegvíz kiaknázásával lehetne realizálni, jelenleg gazdasági célú hasznosítás jöhet szóba. A kiadások csökkentése a szervezetek működésének átgondolásával történne úgy, hogy ne kerüljön munkahelyekbe. Hatékonyságuk növelése elengedhetetlen, hiszen még mindig van mit javítani ezen a helyzeten. Egy okos átszervezésből lehetne a sportcsarnokot realizálni. Ha a Magyar Fejlesztési Bankot megszólítanak a szükséges összegre, akkor évi 15-20millió Ft lenne a sportcsarnok törlesztő részlete, ehhez kell a kiadások csökkentése. „*Ha okosan hozzá-*

PÉNZÜGYI-ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG

Elnöke: Marosvölgyi János

Tagjai: Horák Mária
Korsós Attila

Nem képviselő, külsős tagjai:

Tóth István
Lévai Gabriella

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

Elnöke: Pálincás Ildikó

Tagjai: Baranyi Miklós
Kálna Tibor

Nem képviselő, külsős tagjai:

Tóth Zs. Istvánné
Melegné Vass Magdolna

KULTURÁLIS, OKTATÁSI ÉS SPORT BIZOTTSÁG

Elnöke: Kálna Tibor

Tagjai: Pálincás Ildikó
Sára Tamás

Nem képviselő, külsős tagjai:

Tóth Péter László
Bényi Rita

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁG

Elnöke: Sára Tamás

Tagjai: Baranyi Miklós
Horák Mária

Nem képviselő, külsős tagjai:

Lukács József
Gregori Ákos

CIGÁNY KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

Elnöke: Farkas Zsolt

Alenöke: Vidák Attila

Tagjai: Rácz Jenő
Csollák Rudolf

nyúlunk a rendszerhez, még egy 40millió Ft plusz van benne.”

Ezeket túl vannak a lakosság közérzetét javító apróbb intézkedések, kisebb beruházások: évi 2-3 buszmegálló, a közbiztonság javítása, a rendőrség létrehozásának elérése. Legfontosabb, hogy a fiatalok ne menjenek el Turáról. A Galga-völgyében egyedülállóan csak Tura lakossága csökkent az elmúlt négy évben 170 fővel, a lélekszám jövőre nem fogja elérni a 8000-et. Ezt a tendenciát meg kell állítani. Az iskolában egy nagyon komoly felzárkóztatási programot kell kidolgozni, hogy minél kevesebb gyereket vigyenek el. „*Egy élhetőbb, nagyon szép kisvárost kell, hogy kialakítsunk.*”

5. napirendként a polgármester illetményének és költségátalányának megállapítására került sor. Polgármester úr eddigi illetménye havi 502.450 Ft volt, az újonnan megállapításra kerülő – a törvény értelmében – nem lehet kevesebb. A határozati javaslat szerint ugyanezen összeg került felterjesztésre, melyet 8 igen szavazattal a képviselő-testület elfogadott a további – a havi illetmény mértékének – 20%-os, számlával igazolandó költségátalányával egyetemben.

6. napirendként a testület megbízta a jegyzőt az SZMSZ (Szervezeti és Működési Szabályzat) 6 hónapon belüli átfogó felülvizsgálatával.

7. napirendként került sor az önkormányzati bizottságok elnökeinek és tagjainak megválasztására, valamint a bizott-

ságok külsős tagjainak eskütételére. A polgármester tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a bizottságok tagjaira vonatkozó javaslatait a jelöltekkel előzetesen egyeztetette. Valamennyi jelölt elfogadta a felkérést és hozzájárult, hogy megválasztására nyilvános ülés keretében kerüljön sor. El-lenszavazat nélkül megválasztásra került minden jelölt az egyes személyes érintettségeknél való tartózkodás mellett. (A bizottságok névsorát keretes írásunkban közöljük.)

8. napirendként az alpolgármester titkos szavazással történő megválasztásához szavazatszám-láló bizottságot választottak, tagjai: Marosvölgyi János elnök, Sára Tamás, Pálincás Ildikó lettek.

9. napirendként az alpolgármester megválasztására és eskütételére került sor.

A polgármester Juhász Sándor személyére tett javaslatot, aki hozzájárult a napirend nyílt ülésen való tárgyalásához. Juhász Sándor alpolgármester egyhangúlag, 8 érvényes szavazattal megválasztásra került.

10. napirendként az alpolgármester tiszteletdíját állapították meg. Bár a társadalmi megbízatású alpolgármester tiszteletdíja – a törvény értelmében – nem lehet kevesebb, mint bruttó 251.225 Ft, a jelölt írásban kérte, hogy megválasztása esetén kisebb összeget állapítsanak meg. A döntés egyhangúlag 190.000 Ft bruttó havi tiszteletdíjról született meg.

11. az alakuló ülés utolsó napirendjeként a polgármester által jelölt Korsós Attilát egyhangúlag egészségügyi tanácsnökká választották meg.

Seres Tünde

ÜNNEP

56-ra emlékeztünk

Október 23-án, az esti ünnepi szentmise után a templomban Kálna Tibor tanítványai korhangulatot idéző jelmezekben és kellékekkel irodalmi összeállítást mutattak be, majd Szendrei Ferenc tartott ünnepi beszédet. Polgármester úr gondolataiból ragadtunk ki elmélkedésre szánt mondatokat: El kell számolni azzal is, immár minden generációnak, mi történt 56-tal a szabad Magyarország 20 éve alatt... Az 56-os forradalomhoz való hűség, az arra hivatkozás jogossága áll vagy bukik azon, engedjük-e összemosni a szabad Magyarországot az 1989 előttivel. 1956 emléke nem nyugodhat két, ellentmondó és egymást kizáró hagyományon... Az örökösök válogatni akarnak, és mindenki megtalálja a neki kedvező hagyományt. A divatos jelszó szerint sokféle 56 van. És ezzel 56 értéke és jelentősége viszonylagossá válik. Én azonban azt mondom: csak egyetlen 56-os forradalom van... Október 23. a törvény szerint ünnep. Nemzeti ünnepet azonban nem lehet hatóságilag elrendelni. Nemzeti ünnep csak az lehet, amelyet a nemzet a szívébe fogad, amely része a nemzet emlékezetének, amelynek eseményei immár változtathatatlanul rögzültek egy mítosszá vált történetben, s így lettek részei a nemzet önazonosságának.... Minden megvolna ahhoz, hogy 56 lényegét újra átélhessük az ünnepen. Lehetne október 23-ból igazi nemzeti ünnep, ha akarnánk, és megtennénk a lépéseket, amelyek visszavezetnének 56 egységéhez és egyedüli voltához. Nekünk lenne jó, a magyar nemzetnek. De, ha mégsem sikerülne, bízunk a fiatalokban! Bízunk benne, hogy saját igényeik, eszméik, lelki szükségleteik rátalálnak majd az 56-os forradalomra. Bíz-

zunk benne, hogy találkozni akarnak a történelemmel. Merjük remélni, hogy megismétlődik, ami 1848-cal megtörtént a 19. század végén, amikor március 15-ét és a szabadságharcot – akkor is két emberöltő múltán – végül ünnepévé fogadta a nemzet.

Az ünnepi eseménysorozat részeként október 24-én került sor a zeneszerzőként és szövegíróként, gitáros előadóként Barcsi Zsolt által jegyzett KITEZ együttes: Sanguis Martyrum – A mártírok vére c. cd élő lemezbemutató koncertjére. A XX. századi magyar katolikus mártír papok és szerzetesek életútját feldolgozó rockballada zeneszámai között Varga Lajos váci segédpüspök tartott életrajzi ismertetőket az egyes személyek mártíromságáról.

A közreműködők közt szép számmal voltak további turaiak. Szólót énekelt és gitározott, valamint a cd-felvételt korábban hangmérnökként készítette: Nagy Roland. A kórusfeldolgozásokat és a karmesteri munkát Kómár István atya végezte, kar- és szólóénekekben szerepelt: Palya János turai plébános, Barcziné Nyitrai Mária és Kis Anita.

ST.

Fotó: Csilla Fotó

Az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása 2006-2010-ben végzett tevékenysége

A Társulás az Aszódi kistérség 9 önkormányzatának képviselő-testülete döntése nyomán a többcélú társulásokról szóló 2004. évi CVII. törvény alapján 2004. július 7-én jött létre.

A Társulási megállapodás szerint a társulás feladatai:

- A társult települések összehangolt fejlesztése, közös területfejlesztési programok kialakítása és a fejlesztések megvalósítása.
- A térségi közszolgáltatások (közoktatási, szociális, gyermekjóléti feladatok) biztosítása, fejlesztése, szervezése, intézmények fenntartása – azok gazdaságosabb, hatékonyabb és magasabb színvonalú ellátása érdekében.

A Társulás kezdetben csak területfejlesztési feladatot látott el – kistérségi fejlesztési tanácsként működve –, a közös feladatellátás szervezése 2005. őszén indult meg, a társult önkormányzatok döntöttek a közösen vállalt feladatok köréről, azok szervezésének módjáról. Megszületett a döntés a kistérségi **Pedagógiai Szakszolgálat** létrehozásáról, vállalva a kistérség települései és 7 „határon kívüli” település érintett korosztályainak ellátását. Létrejött két – a szociális és gyermekjóléti alpfeladatokat ellátó – **intézményfenntartó társulás**, a Társulás **ellátási szerződéssel** vállalt további két szociális alapszolgáltatási feladatot. 2007-ben a társult önkormányzatok képviselő-testületei – Aszód város kivételével – a **belső ellenőrzési feladat** kistérségi szinten történő szervezése mellett döntöttek. Ugyancsak az erőforrások együttes felhasználásával kezdődött meg a pedagógiai szakmai szolgáltatások összehangolása. A szociális és gyermekjóléti feladat ellátását szolgáló két intézményfenntartó társulást átszerveztük: a továbbiakban a Kistérségi Gondozási Központ, Aszód biztosítja a szolgáltatásokat. A közoktatási törvény feltételeinek való megfelelés és a racionális, szakmai mutatókat előtérbe helyező oktatásszervezés érdekében 2007. szeptember elsejével Kartal és Verseg, valamint Iklad és Domony közoktatási intézményfenntartó társulást hozott létre. A Társulási Tanács javaslatára 2008-ban újabb, együttműködésben ellátandó feladat vállalásáról döntött 6 önkormányzat: közösen szervezzük a munka- és tűzvédelmi feladatot. Folyamatosan bővültek a **Pedagógiai Szakszolgálat** szolgáltatásai:

- 2006-tól nevelési tanácsadás és logopédiai ellátás – minden településre kiterjedően,
- 2007. szeptemberétől **gyógy-testnevelés** (Aszód, Tura, Kartal),
- pályázati forrásokra építve **2 iskolapszichológus** dolgozik,
- **korai fejlesztés** indult a 0-3 éves korú sérült gyermekek számára,
- **pályaválasztási tanácsadás** vehető igénybe e tanévtől kezdve.

A TÁRSULÁS KÖZSZOLGÁLTATÁSI FELADAT-ELLÁTÁSA

Közoktatás

A Társulás a társult önkormányzatok fenntartásában működő közoktatási intézmények körében szervező-irányító feladatokat lát el a közoktatási törvényben foglaltaknak való megfelelés érdekében. A Társulás szervező tevékenységével támogatja a többcélú társulás keretein belül létrejött **közoktatási intézményfenntartó társulásokat**:

- Kartal-Verseg közoktatási intézményfenntartó társulás (óvoda, általános iskola)
- Iklad-Domony közoktatási intézményfenntartó társulás (általános iskola).

A Társulás – eleget téve törvényi kötelezettségének – elkészítette és minden önkormányzat határozatban elfogadta a **kistérségi közoktatási intézkedési tervet** (2006, 2008.). Az intézkedési terv mellékletét képezik a települési esélyegyenlőségi helyzetfelmérések és intézkedési tervek. A Társulás az **Aszódi Kistérség Egységes Pedagógiai Szakszolgálatán** keresztül szakszolgálati ellátást biztosít az önkormányzatok területén élő 0-18 éves korú gyermekek számára. A nevelési tanácsadóban a 4 tanév alatt vizsgált gyermekek száma 2 300, a 3 ellátási területen összesen 2100 a terápiába vont gyermekek száma. A **tanügy-igazgatási és pedagógiai szakmai szolgáltatások** kistérségi szintű szervezése keretében a Társulás feladata az önkormányzati (fenntartói) és intézményi tanügy-igazgatási feladatok segítése a Közoktatási törvény rendelkezéseinek megfelelően, valamint az intézményi pedagógiai szakmai szolgáltatások rendszerének kistérségi szintű összehangolása.

Szociális és gyermekjóléti feladatok

A szociális alapszolgáltatások terén a kistérség minden településére kiterjedően intézményfenntartó társulási megállapodás alapján a Kistérségi Gondozási Központ (Aszód) látja el az alábbi feladatokat: gyermekjóléti feladatok, családsegítés, házi segítségnyújtás, idősok nappali ellátása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (2009. december 31-ig). A támogató szolgálati ellátásra és a fogyatékosok nappali ellátására vonatkozó ellátási szerződések helyett – normatív támogatás hiányában – együttműködési megállapodás van az ellátó szervezetekkel.

Belső ellenőrzés

A 8 önkormányzat által együttesen szervezett belső ellenőrzést a Társulás munkaszervezete 2007-ben saját humán-erőforrással, a 2008. évtől kezdve szolgáltatás-vásárlással valósítja meg. A döntési jogok helyben vannak: a települések képviselő-testületei határoznak a saját önkormányzatukra vonatkozó éves ellenőrzési tervről, az ellenőrzéseket követő intézkedésekről. A 4 év alatt 1885 ellenőrzési napon 180 ellenőrzést végeztek a szakemberek.

A munkavédelmi feladatok kistérségi szintű szervezése

A munkavédelmi feladat ellátásával megbízott szakértő a kistérség önkormányzatainak irányítása alá tartozó intézmények munka- és tűzvédelmi helyzetének felmérése után elkészíti a munka- és tűzvédelmi szabályzatokat, dokumentáltan elvégzi az intézményekben az éves munka- és tűzvédelmi oktatást.

A társult önkormányzatok együttműködésének további területei közül a közös munka leginkább a közkulturális területen valósult meg: 2008-ban elkészült a **kistérségi közkulturális stratégia**, majd 2009-ben – sikeres pályázatot követően – „SZOMSZÉDOLÁS – szó, zene, tánc – ami összeköt” címmel a kistérségi kulturális napok rendezvénysorozata 8 alkalommal teremtett bemutatkozási lehetőséget a helyi értékeket bemutató művészeknek.

A TÁRSULÁS TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATAI

Koncepciók, stratégiák

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a területfejlesztési feladatok térségi szintű vállalása elsősorban a fejlesztési koncepciók együttes kidolgozására szorítkozik.

1. Területfejlesztési koncepció és program
2. Felsőfokú vízelvezetési projektterv
3. Az Aszódi kistérség fejlesztési prioritása 2007-13.
4. Kistérségi cselekvési terv
5. Köszolgáltatási koncepciók:
  - Kistérségi közoktatási intézkedési terv
  - Kistérségi szociális szolgáltatás-szervezési koncepció
  - Kistérségi egészségfejlesztési terv
  - Kistérségi közművelődési – közkulturális stratégia
  - Kistérségi humán-erőforrás-térkép
  - Kistérségi informatikai fejlesztési koncepció.

Pályázati munka

A Társulás a ciklusban a közösen vállalt feladatok szervezéséhez **130 millió Ft** pályázati forrást nyert el, a Pedagógiai Szakszolgálat a költségvetési és önkormányzati forrásokon túl **8,5 millió Ft**-ot használhatott fel eszközök beszerzésére, képzésre, stb..

Közmunka-programok

Az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása minden évben eredményesen pályázott az SZMM közmunka-programjaira. Összesen **78 millió Ft** támogatást nyertünk, amit **5 millió Ft** önkormányzati hozzájárulás egészített ki. A programok kiadásain belül közel **8 millió Ft**-ot fordítottunk eszközvásárlásra, melyeket az önkormányzatoknak átadtunk. 2009. májusától – pályázati forrásból – lehetőség nyílt **közfoglalkoztatás-szervező** alkalmazására. Munkáját az önkormányzatok közfoglalkoztatási programjához kapcsolódóan végzi településszinten differenciáltan, elsősorban adminisztratív feladatokat lát el.

A PÉNZÜGYI – GAZDÁLKODÁSI FOLYAMATOK

Az Aszód Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása éves költségvetését a Társulási megállapodásban foglaltakra épülő hatályos **ágazati feladat-ellátási megállapodások** alapján, az elfogadott **éves feladat-ellátási terv** alapján tervezzük. A feladat-ellátási terv önkormányzatokkal való egyeztetése során rögzítjük az igényelt szolgáltatások mértékét, azok tartalmát, pénzügyi feltételeit. A többcélú társulás alapvetően kötött felhasználási költségvetési és pályázati forrásokon túl kizárólag a társult önkormányzatok által átadott pénzeszközökkel gazdálkodhat. Az átadott pénzeszközök „célhoz kötöttek”: meghatározott elvárások teljesítésének eszközei.

A Társulás a feladatai ellátásához igényli a Magyar Köztársaság – mindenkor hatályos – költségvetési törvényében nevesített állami **normatív támogatásokat**. A társult önkormányzatok a lakosságarányos tagdíj helyett feladat-ellátási hozzájárulást fizetnek. Ennek alapja a bekerülési költség, csökkentve a Társulás által igényelt normatív támogatásokkal. A Társulás tagjai az egyes közszolgáltatások igénybevételi mértékének megfelelően teljesítik költségvetési hozzájárulásukat. **A Társulás bevételei** egyértelműen az ellátott feladatokhoz kötődő „kötött felhasználási” pénzeszközök, amelyek folyamatos emelkedése a társult településeknek nyújtott szolgáltatások növekedésével arányos: míg az első évben a bevételek összege 88 millió Ft volt, addig 2010-ben megközelíti a 200 millió Ft-ot. A bevételek 59%-a normatív támogatás, 29%-a támogatásértéktű bevétel és 11% az önkormányzatok feladat-ellátási hozzájárulása. **A normatív állami támogatások** évenkénti összevetéséből már képet kaphatunk a kistérségi feladatok ellátásának szintjéről: a lakosságszámhoz kapcsolódó mutatószámok kivételével a többségük növekvő. Ez a folyamat jelzi egyrészt a területi lefedettség szélesedését, az együttműködések alakulását, másrészt feltételezi a szolgáltatásokat nyújtó szakemberek számának emelkedését. Pl. a pedagógiai szakszolgálati ellátás 2006-os 5 fős szakmai létszáma 2010-re 14 főre bővült. A normatív bevételek 20%-a pedagógiai szakszolgálati feladatokra, 20%-a közoktatási intézményi feladatokra, 33%-a szociális és gyermekjóléti feladatokra illetve meg a Társulást. **Az önkormányzatok feladat-ellátási hozzájárulása** az évek során növekvő arányt képvisel a Társulás költségvetésében: 2006-ban az összes bevétel alig 2 %-a, 2010-ben pedig közel 10 % az önkormányzati forrás. A hozzájárulások elsősorban a szakszolgálati feladatokhoz (47%), illetve a belső ellenőrzéshez (22%) nyújtanak forrást. A településenkénti arányok az igénybevett szolgáltatások arányával egyezők.

A költségvetés **kiadási szerkezetét** jellemzi a személyi kiadások viszonylag magas aránya, melynek egyik oka a többször említett szakszolgálati szakmai létszám növekedése. Szembetűnő a Szakszolgálat kiadásainak (és bevételeinek) 4 év alatti megháromszorozódása: ez évben eléri a 70 millió Ft-ot, melyhez az önkormányzatok csupán 9 millió Ft-tal járulnak hozzá.

Az **átadott pénzeszközök** 65%-át a szociális és gyermekjóléti feladatokra (összege a 4 év alatt 135,5 millió Ft), 35%-át pedig a közoktatási társulásoknak adjuk át (összesen 73,5 millió Ft).

A Társulást az alapító önkormányzatok **induló tőke** nélkül hozták létre, **vagyont**, vagyoni értékű jogot egyetlen feladathoz sem vett át a Társulás.

ÖSSZEFOGLALÓ - AMI A TÉNYEK MÖGÖTT VAN

A társult önkormányzatok együttműködésében az egyensúly megteremtése és fenntartása a döntéshozó (jelen esetben a **Társulási Tanács**) feladata. A Tanács tagjai – az alapító önkormányzatok polgármesterei – kettős szerepben vannak: saját településük működéséért, fejlődéséért közvetlen felelősséggel tartoznak választóiknak, a Társulás tagjaként viszont tágabb összefüggésben kell gondolkodniuk. Nem lehet lebecsülni annak – az önmagán túlmutató – jelentőségét, hogy a Társulási Tanács (és szükség esetén a döntéseket legitimizáló képviselő-testületek) döntései többnyire konszenzussal születnek. A Társulási Tanács, mint döntéshozó szervezet a 4 év alatt 41 alkalommal ülésezett, és összesen 282 határozatot hozott.

A Társulás működésének 5. évében az értékelés fő kérdései:

- **gazdaságosabb – hatékonyabb – eredményesebb a közszolgáltatási feladatok megvalósulása Társulás által ellátott formában?**
- **növekedett-e a közösen szervezett önkormányzati feladatok ellátásának színvonala?**

1. Gazdaságosság: az egyes közszolgáltatási feladatokra fordított források összességében jelentősen növekedtek, a kiegészítő támogatások nem az önkormányzati büdzsék tehermentesítését szolgálták. Ezzel párhuzamosan kijelenthető, hogy az adott szolgáltatás jogszabályok által

előírt, illetve a lakosság által elvárható szintű biztosítása egyik leginkább gazdaságos módja a társulási forma, ráadásul a döntési kompetenciák megtartása mellett. A települések a jelen ráfordítás mellett önállóan nem (voltak) képesek a szakmai – személyi és technikai – feltételek ilyen szintű garantálására.

A Társulás – mint szervezet működtetése – nem terheli a társult településeket, egyértelműen külső forrásból finanszírozott, sőt a munkaszervezetben rendelkezésre álló szaktudás és információk bázis az önkormányzati döntés-előkészítő és végrehajtó rendszer része.

2. Hatékonyság: a gazdaságossági mutatókkal arányosan emelkedett a lakosság érintett csoportjaira jutó szakemberek száma, illetve az objektív feltételek a szükséges szinten rendelkezésre állnak, kapacitáshiány miatt nem sérülhet az adott szolgáltatás hozzáférhetősége.

3. Eredményesség: a ráfordítások nagyobb aránya, a rendelkezésre álló kapacitás optimális esetben eredményesebb / magasabb minőségű feladatellátást tesz lehetővé.

Megállapítható, hogy az együttműködésbe bevont közszolgáltatások terén az ellátás hozzáférhetősége, térbeli eloszlása és minősége egyaránt javult. Az egyes önkormányzatoknál e feladatok kapcsán létszámcsökkenésre nem került sor. A szolgáltatásokkal kapcsolatos költségsökkenést alig 1-2 esetben lehet kimutatni, azonban a hatékonysági mutatók (pl. ellátási terület növekedése, ellátottak számának emelkedése) és az eredményességet megalapozó mutatók közül a mérhető (pl. szakemberek száma, az objektív feltételek javulása) egyértelműen pozitív változást mutatnak. Ugyancsak egyértelműen pozitív a Társulás által behozott – az önkormányzati feladatokra felhasználható – többletforrások fogadtatása, annak ellenére, hogy a társulási feladat-ellátás szervezésében nem érhető tetten a támogatások mindenáron való maximalizálásának törekvése. Bizonyítja ezt azon tevékenységek köre (pl. munkavédelem, pedagógiai szakmai szolgáltatások), amelyeket a társult települések a Társuláson keresztül, de költségvetési támogatás nélkül valósítanak meg. Az eltelt négy év adatainak összehasonlítása, elemzése egyértelműen alátámasztja a társult önkormányzatok együttműködésének fokozatos fejlődését: az egyes területeken mind a mutatószámok, mind a ráfordítások, de leginkább a számok/adatok mögött látható folyamatok tükrözik a Társulás szakmai munkájának kisebb – nagyobb sikerét, az együttműködés gondolatának elfogadását.

4 éves társulási együttműködés után egyértelmű, hogy a társulás nyújtotta lehetőségekkel élve magasabb színvonalú közszolgáltatások nyújthatók, a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabban használhatóak fel, így az együttműködésben résztvevő települések számára a társulási együttműködés mind szakmai, mind pénzügyi értelemben előnyökkel jár.

*Dr. Basa Antal és Szendrei Ferenc
elnökhelyettesek*

A Többcélú Társulás Tanácsa október 27-i üléséről

A Társulási Tanács önkormányzati választásokat követő első ülése a Tanács tagjainak mandátumigazolásával és a társulási tagnyilvántartás módosításával kezdődött. A választások eredményeként az Aszód kistérségben két településen változott a polgármester személye: Tóth Tibort Hévízgyörkőn, Vanó Andrást pedig Galgahévízen választották polgármesterré.

A következőkben került sor az Aszód Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása elnökének választására. A polgármesterek 1 jelöltre adhatták le voksukat: Sztán István – Aszód polgármestere – 7 igen szavazatot kapott. A minősített többségű döntés értelmében a **2010-2014-es önkormányzati ciklusban Sztán István az Aszód Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása elnöke**.

A Társulás munkáját Tóth Ilkó Mihály, Kartal polgármestere általános elnökhelyettesként, Szendrei Ferenc, Tura polgármestere 2. elnökhelyettesként segíti.

A Tanács Madarász Istvánt, Ikland polgármesterét a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnökének, Tantó Csabát, Domony polgármesterét, és Vanó Andrást, Galgahévíz polgármesterét pedig tagjának választotta.

Ezek után a Tanács elfogadta a Társulás 4 évre szóló programját, a 2011-es feladat-ellátási tervet és meghatározta az év hátralévő részére a munkaprogramját és az ülések időpontját.

*dr. Kóros Tímea
kistérségi referens*

Kitüntették a turai körzeti megbízottat

2009. július 8-án 17.30 óra körüli időben Tura belterületétől kb. 50 m-re, külterületen felszerelt elektromos trafóból ismeretlen személy 240 liter hűtő olajat engedett le és tulajdonított el. A lopással okozott kár: 130.000.- Ft, a rongálással okozott kár 2 millió forint volt. Tura város körzeti megbízottja, Csillag Krisztián r. zászlós információja alapján feltalálásra került Tura, Nyár u. 1. szám alatt a transzformátorból leengedett gázolaj. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható P. A. turai lakos, aki kihallgatása során a terhére rótt cselekményt elismerte. A fenti ügy kapcsán az ELMŰ – ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft. 2010. október 25-én jutalomban és dicséretben részesítette a felderítésben kiemelkedő szakmai munkát nyújtó Csillag Krisztián r. zászlóst.

Az ünnepi eseményen lapunk is jelen volt. Elsőként a gödöllői rendőrkapitányság vezető helyettese mondta el bevezetőjében, hogy nagyon köszönik az ELMŰ-ÉMÁSZ-nak ezt a lehetőséget a találkozásra, mert munkájukat az állampolgárok véleménye alapján ítélik meg. Fontos számukra, hogy a bűncselekmények sértettjei mennyire elégedettek a rendőrség munkájával. Ez a jutalomátadás bizonyítja, hogy jelen esetben elégedettek.

Az ELMŰ igazgatósági tagja, Hans-Günter Hogg a kitüntetés átadása előtti rövid hozzászólásában hangsúlyozta, hogy sajnos nem képesek arra, hogy saját maguk ellenőrizzék és vigyázzák a berendezéseiket, vezetőkeiket. Jól tudják, hogy az ilyen fajta lopásoknak akkor növekszik a száma, ha az értékük is növekszik. Az olajjal kapcsolatos bűncselekmények száma is akkor növekszik, ha a kőolaj ára nő, ill. ha hidegre fordul az idő, hiszen akkor fűtésre lehet használni. Fontosnak tartják a köszönetnyilvánítást, még abban az esetben is, ha társasági szempontból a kárérték nem olyan tetemes.

Az ÉMÁSZ Közép-Magyarországi régiójának két fős delegációja is megköszönte Csillag Krisztiánnak az eredményes felderítést, megemlítve, hogy nem először vannak itt hasonló esetek kapcsán. Elmondták, hogy az ELMŰ jelentős költséget fektet saját vagyona védelmébe. Léteznek bizonyos lopásjelzők, melyek több helyen fel vannak szerelve. Elsősorban külterületen, kevésbé forgalmas helyeken, mert elég költségesek. Ugyanakkor egy olajleeresztést ez nem jelez, mivel ekkor nincs feszültség-kimaradás, üzemzavar, így csak utólag veszik észre a kollégák. A saját erőfeszítéseik mellett a rendőrség nélkül nem boldogulnának. A jövőre vonatkozólag közös akciót is terveznének a Gödöllői Rendőrkapitánysággal ez efféle ügyek felszámolása érdekében.

Az ELMŰ igazgatósági tagja, Hans-Günter Hogg a kitüntetés átadása előtti rövid hozzászólásában hangsúlyozta, hogy sajnos nem képesek arra, hogy saját maguk ellenőrizzék és vigyázzák a berendezéseiket, vezetőkeiket. Jól tudják, hogy az ilyen fajta lopásoknak akkor növekszik a száma, ha az értékük is növekszik. Az olajjal kapcsolatos bűncselekmények száma is akkor növekszik, ha a kőolaj ára nő, ill. ha hidegre fordul az idő, hiszen akkor fűtésre lehet használni. Fontosnak tartják a köszönetnyilvánítást, még abban az esetben is, ha társasági szempontból a kárérték nem olyan tetemes.

A díjátadást követő beszélgetésben szó esett arról, hogy milyen jelentős szereppel bír a térfigyelő rendszer, melyet Turán is részben realizáltak. Az önkormányzat egyik pályázati projektje keretében az érintett trafóállomásnál is felhelyezésre került egy térfigyelő kamera. Remélhetőleg a település vezetése további kamerákkal bővíteni kívánja a rendszert. Emellett nélkülözhetetlen a civil egyesületek, polgárőrség, mezőőrség minél aktívabb részvétele. A kapitány helyettes megemlítette, hogy a trafóból történő olajleengedésekhez elengedhetetlen lenne bizonyos technikai fejlesztés, ami igazából egy célszerszámmal nyitható speciális lezárási mód lehetne, melyet csak súlyos, ám trafóról lévén szó, életveszélyes rongálással lehetne csak megsemmisíteni.

Településünk körzeti megbízottjának, Csillag Krisztiánnak ezúton is gratulálunk lapunk nevében. Vele és Gódor Ferenc Aszodi Rendőrőrs parancsnokkal készült interjúnkat a következő számban olvashatják.

Seres Tünde

NOVEMBER 3. A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA – TITKOK A TEMPLOMKERTBŐL

A turai templom kertjében áll egy öreg platánfa, aminek a törzsén egy fémtábla található a következő felirattal: „Gravitációs alappont. A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet tulajdona. A pont megromlását a törvény bünteti”. A fától másfél méterre, a kerítés irányában valóban található egy földbe ásvott, nagyjából 30x30 cm-es betontömb egy fém ponttal a közepében. Mi lehet ez a rejtélyes tárgy? És mire föl a fenyegető felirat? Talán egy eltírt, a hidegháborúból ránk maradt tudományos kísérlet része? Vagy egy, a tudósok számára még megfejthetetlen jel, amit földönkívüliek hagytak itt (ráadásul éppen a templomkertben...)?

A sci-fi-be illő körítés ellenére a válasz nagyon is földhözragadt. Az említett alappont a Magyarországon található közel 500 másik alapponttal a geofizikai gravimetriai alaphálózat része. A gravimetria a geofizika és geodézia (azaz földmérés) azon ága, ami a nehézségi erő, vagyis a gravitáció mérésével foglalkozik. Miért kell mérni a gravitációt? Milyen szerepük van ezeknek az alappontoknak? – gondolhatnánk. Kérdéseinket fel is tettük a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézetnek (ELGI), ahol Dr. Kis Márta, az intézet tudományos főmunkatársa adott felvilágosítást.

A Föld felszínén észlelhető gravitációs tér többek között a földfelszín alatti kőzetek sűrűségétől és tömegétől, valamint a mérési pont tenger-

szint feletti magasságától függ. Az országban 30-40 kilométerenként található alaphálózati pontokon az ELGI munkatársai a nehézségi gyorsulást (a jól ismert 9,81 m/s²-t) nyolc tízedes jegyű pontossággal tudják megmérni. Az így kapott adatok segítségével a szakemberek olyan szaktérképeket készítenek, amikkel a gravitációs tér változásainak okait kutathatják, az így készült térképek pedig földtani kutatásokban (pl. földszerkezet és föld-

dalak pontos megismerése, nyersanyagkutatás, üregkutatás...) is segítséget nyújthatnak, valamint a navigációban is nélkülözhetetlenek.

Az alappont-hálózat kiépítése az 1950-es években kezdődött és a mai napig tart annak fejlesztése és karbantartása, amit az ELGI végez. A turai alappontot 1979-ben építették, méréseket pedig legutóbb 2009-ben végeztek itt, azelőtt 2007-ben és 2005-ben. Az sem véletlen, hogy a templomkertben található a turai alappont. A pontok kijelölésekor az Intézet munkatársai olyan helyszíneket keresnek, amik feltehetőleg nem kerülnek beépítésre, átépítésre; a templomkertek ilyen célból ideális helyek. Természetesen megessik, hogy egy-egy ilyen telek magánkézbe kerül; ilyenkor a tulajdonosnak jeleznie kell az ELGI felé, ha az alappont áthelyezését szeretné. Az intézet honlapján (www.elgi.hu) további információ található a témában.

Köles Tamás

VAMOS LÁSZLÓ FRIGYES 1959–2010

Október 26-án sok százan kísérték utolsó útjára a turai újtemetőben a 13-án közlekedési baleset során kórházba szállítás után elhunyt Vámos Lászlót. Kartali származásúként 1959-ben Hatvanban született. Csípőficama miatt gyermekkorától számtalan műtéten esett át, mégis teljes életet élt. Édesapja volt a példaképe. Kartalon végezte el 1973-ban az általános iskolát, majd a péceli Mezőgazdasági Szaképző Intézetben tanult tovább, ahol 1976-ban labor-kisállat-tenyésztő szakmát szerzett. 1982-ig Budapesten laboránsként dolgozott a Gyógyszerkutató Intézetben, majd két évig a Gödöllői Gépgyárban. 1984 óta a turai termelőszövetkezet állattenyésztési ágazatában felcserként vigyázott a rábízott állatok egészségére. Munkatársai szerették, mert becsülettel, nagy odafigyeléssel dolgozott. Munkáját egyben hivatásának is tekintette.

1980-ban vette feleségül Tusor Rozáliát. Azóta élt Turán. Házasságukból két gyermek született: Andrea, László. Nagyon szerette őket – büszke volt rájuk és munkájukra. Anyósát napjában látogatta, de gyakran utazott Kartalra édesanyjához is.

Sokrétű társadalmi tevékenységet folytatott. 1989-ben fiát látogatta meg a Galga Expedíció táborában, majd egy év

múlva vezetője lett s haláláig aktív segítője volt a nyári táborokban a gyerekeknek, s a mindennapokban az Egyesületnek. Több elismerést, kitüntetést kapott a sokszor feleségével együtt végzett pontos, lelkiismeretes munkájáért.

Már a kezdetekkor, 1994-ben tagja lett a Tura Biztonságáért 2000 Polgárőr Egyesületnek. Szabadidejét feláldozva járt sokszor éjjelenként szolgálatba, máskor társadalmi események biztosításában vett részt. Mindenkiel őszintén, szeretettel, tisztelettel beszélt, viselkedett. A 2008-as városi-gadalmi rendezvényen nyújtott kiemelkedő és példamutató munkájáért az Egyesület vezetősége kitüntetésben részesítette, emléklappal jutalmazta.

Balesete után több internetes közösségi oldalon futótűzként terjedt a szomorú hír: galgások, polgárőrök, barátok írták ijedt, együttérző, majd halála után szomorúan emlékező sorokat. Nagyon sokan ismerték és szerették. Voltak vágyai, tervei: többek között hazánk sok szép helyét szeretne volna felkeresni; főleg Erdélybe szeretett volna családjával elmenni, hogy meglátogassa galgás barátait. Sajnos, mindez szertefoszlott, s csak a fájdalmas gyász maradt...

Gyászoló családja, édesanyja, rokonai, barátai, polgárőr és galgás társai, számtalan kartali és turai ismerőse örökre megőrzi kedves emlékét!

Takács Pál

Köszönjük mindazok együttérzését, akik részt vettek Vámos László Frigyes temetésén, valamilyen módon osztoztak gyászunkban.
Gyászoló Család

KÖLES PÉTER 1952–2010

Reményik: Mi mindig búcsúzunk, majd Áprily: Az út című verseit is segítségül hívva meghatóan emlékezett az október 26-i temetésen Ficserre egy gödöllői muzsikustárs. A szívhez szóló beszéd részleteivel búcsúzunk a művelődési ház nevében is az örökös népművésztől, a felejthetetlen orgánus szolónékestől és kisbírótól, a turai színpad legendás főszereplőjétől.

„Ficser, itt hagyott minket. Jegyet váltott az égbe szálló dal-
lamvasútra és már ott várja, hogy beszámolja az egy-két-hát, és mi beleborzadunk a gondolatba, hogy vajon ki lesz a következő...”

A turai általános iskolai évek után egy esztendeig voltál a Budapesti Vasútgépészeti Technikum tanulója. A vasút iránti szerelmed soha nem múlt el és később még igen jelentős dolgokat tettél azért, hogy álmaid megvalósuljanak. A gödöllői 202-es Ipari Iskolában édesapád nyomdokaiba lépve általános lakatos szakmát tanultál, és nem is akárhogyan végeztél, mert a szakma ifjú mestere kitüntetéssel. 73-tól két esztendeig szolgáltad a hazát, majd Gödöllő városi tanácsának ügyintézője lettél. Innen javasoltak a továbbtanulásra és is régi szerelmed, a vasút újra felbukkant. A Közlekedési és Távközlési Főiskolán két évet hallgattál.

1980. július 19-én Lévai Mária-hoz kötődött életed, és szerelmeitek gyümölcseivel itt éltetek Turán harminc esztendei harmonikus házasságban. Gyönyörű karácsonyok, Mária- és Péter-napok emlékeit őrzik a falak, ahol éltél.

Vasútépítési fenntartó szakmát is tanultál a főiskolán és te lettél a budapesti Keleti pályaudvartól Hatvanon, Aszódon át a Vácig terjedő vasútvonal kitűzője, és a Nyugati pályaudvartól Vácig tartó szakaszaknak is. 1984-től hazajöttél dolgozni. Itt Turán

a Galga TSZ raktárvezetője lettél és a csokigyárban is dolgoztál. 95-től cégtáblákat festettél, 2000-ben a MÁV utasellátó diszpécser lettél, 2005-ben mint rokkantnyugdíjas fejezted be a munkát. Nem csak egy dologhoz értettél, hanem számos munkakörben is feltaláltad magad.

Életednek különböző szakaszaiban a kultúréletben is rendkívül sokrétű voltál. Már 1964-ben a Turai Kékszívárány Együttműködésben énekeltél, lagzis zenész életed 68-tól 98-ig, harminc éven át aktív volt. 1968-tól néptáncosként is szolgáltad a kultúrát és őrizted a hagyományokat. Sokoldalú talentum, igazi művészember voltál. Az irodalmi színpadokon játszottál Dózsa Györgyöt, Petőfi Sándort, az Indul a bakterházban Patást, és közben számtalan lakodalomban húztad velünk a talpalávalót. Kedvenc időtöltésed volt többek között a vadászat is. A Szent András-dombi Vadásztársaság örökös tagjává választott.

Amikor 2006-ban elvesztetted öcsédet, talán akkor lettél lelkiekben gyengébb, mert ez a tragédia nagyon megviselt, így talán még nehezebben bírtad le fájdalmaidat. Egy esztendő alatt húsz kilót fogytál, aminek következménye lett, hogy csigolyád összezsoppant.

A szomorú valóság, hogy Péter sokat szenvedett. Két kisebb és hét nagyobb műtét után sem tudták megmenteni az egyik lábát, és fájdalmai szörnyű éjszakákban teltek, és csak néhány enyhet adó hajnali órákban aludhatott. A család úgy osztozott fájdalmaiban, hogy a nehezen múló órákban együtt virrasztott vele.

Zenésztársaid nevében szomorú szívvel búcsúzom tőled, családnak azt kívánom, hogy az idődoktor gyógyítsa meg a hiányodtól szenvedő lelküket. Neked pedig azzal kívánok békés álmokat, hogy ha bejutottál a mennyek országába, családnak mellett szólj értünk is egy pár szót, hogy ne fájjon úgy, hogy Te már elmentél. S üzenj nekünk a hulló levelekkel, hogy azért szép volt ez az élet, bármilyen rövid. Hiszen ötvennyolc esztendő alig több, mint egy élet fele. Nyugodj békében!”

S.T.

„Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik Köles Pétert (Ficser) megtisztelték azzal, hogy utolsó útjára elkísérték. Külön köszönjük azoknak, akik közreműködésükkel a búcsúszertartás fényét emelték, s azt az Ő személyiségéhez és életútjához méltóvá tették.”

Özvegye: Dr. Lévai Mária, Gyermekai: Köles Katalin és Köles Péter

Október 23.

Az októberi események sorában kiemelkedően szép, hangulatos összeállítással emlékeztünk meg az 1956-os forradalomról. Korhű jelmezek, hangmontázsok, zenei betétek és versrészletek segítettek megjeleníteni az 54 évvel ezelőtti történeteket. A műsort október 23-án este a városi ünnepségen is előadták diákjaink, ahol szintén lenyűgöző alakítást nyújtottak. Szereplők voltak: *Bata Enikő, Benedek András, Gregus Bernadett, Kátai Nelli, Lajkó Teodóra, Palócz Kitti, Pázmándi Orsolya, Rácz Dániel, Radics Zsolt, Sima Ádám, Sima Edina, Tóth Máté*. A kiváló rendezést Kálna Tibor tanár úrnak köszönhetjük.

Hevesy-nap

Október 13-án iskolánk névadójáról emlékeztünk meg. A tanítás mellett egész napos program várta a gyerekeket. Reggel, becsöngetés előtt, a 7. c osztályosok műsorát hallgathatták meg. Szereplők voltak: *Lukács Adrienn, Keserű András, Bazán Máté és Tellér István*.

Az ünnepség után az iskola vezetése megkoszorúzta Hevesy György szobrát, majd az osztályok a nap folyamán elhelyezték virágaikat a szobor körül. Az első emeleten alkalmi kiállítás nyílt a Nobel-díjas tudós által írt könyvekből, ill. a munkásságáról szóló dokumentumokból, múlt századi folyóiratokból. Kánai Ádám és Fekete Klaudia 7. c osztályos tanulók Hevesy György életével kapcsolatos totót készítettek. Megoldásához a tetőtéri folyosón található életrajzi anyagot lehetett felhasználni. A tízórai szünetben az idegen nyelvi versenyek eredményhirdetése és jutalmazása zajlott. Az 5-6. évfolyam számára *Demeter Dóra* tanárnő készített PowerPoint bemutatót. Az előadásban *Korita*

Zsófia 8.a osztályos tanuló segítette tanára munkáját. A rajzteremben *Fabú Zsuzsa* és *Hegedűsné Görbe Magdolna* tanárnők a 7-8. évfolyamos tanulókat érdekes fizikai kísérletekkel várták. A rendhagyó órának nagy sikere volt. *Kálnáné Ádám Anita* és *Kálna Tibor* tanárok szervezésében rajzkiállítás készült Hevesy természettudományos munkájával kapcsolatban. Az események folytatásaképpen délután a focibajnokság őszi fordulóját rendeztük meg, mely a Hevesy-kupa elnevezést kapta. Jó időben, remek hangulatban zárultak a nap programjai.

Jászberényi kirándulás

A harmadik évfolyam 60 tanulója szeptember 29-én délből boldogan szállt föl a buszra. Először a Lehel Múzeumba látogattak el, ahol a Jászság régi életét, szokásait, hozzátartozó eszközeit, tárgyait nézték meg nagy érdeklődés közepette. Legnépszerűbb a Lehel kürtje volt, amely a Jászság szimbólumává vált. Innen izgatottan utaztak tovább a gyerekek az állatkertbe, ahol ketrecről-ketrecre haladva közvetlenül figyelhették meg az egzotikus állatokat és etetésüket. Leghosszabban a kenguruknál és a medvéknél időztek. A hűvös idő ellenére az eső – szerencsére – elkerülte a kirándulókat. Szép élmény volt ez a nap a gyermekeknek és a velük utazó felnőtteknek egyaránt. Érdeemes ellátogatni osztálylál, családdal ebbe a barátságos, látványos állatkertbe.

Zöldség-gyümölcs fesztivál kicsiktől-nagyokig

Már kora reggel a tanító nénik asztalán sorakoztak a gyümölcsös és zöldséges tálak, melyeket a gondos anyukák és nagymamák készítettek erre a napra. A folyosón pedig egyre gyűltek a szebbnél-szebb alkotások. A tanító nénik olyan feladatokkal készültek, amelyek megoldásához csoportmunkára volt szükség. A gyerekek tehát összedugták a fejüket és közösen gondolkodtak. Elsőként gyümölcszedéssel kapcsolatos szöveges feladatokat kellett megoldaniuk. Itt bebizonyíthatták, milyen ügyesek matematikából. Ezután megismerkedtek egy rövid történettel, és eh-

hez kapcsolódó feladatlapot töltötték ki. Majd minden kisgyerek húzott egy szókárt, amelyen egy zöldség, vagy gyümölcs neve szerepelt, és ezt kellett lerajzolni, színezn, kinyírni. Ezután az elkészült alkotásokat csoportosítottuk és az osztály elkészített egy plakátot. A jutalom sem maradhatott el, mindenki kapott egy tál salátát. Még a napköziseknek is jutott belőle. Köszönjük a szülők segítségét és a rengeteg finomságot!

Hadi Szilvia

Október 20-án az 5. évfolyam számára állítottuk össze a Zöldség-gyümölcs fesztivál programját. Szokás szerint előzetes feladatokat is kaptak a gyerekek. El kellett készíteni a csapat jelvényét, gyakorolni a dalukat, és elhozni a legnehezebb almát. Az idén közlekedési járműveket kellett készíteni a versenyzőknek a zöldségekből. Most is megmutatkozott a gyerekek kreativitása, sokoldalúsága. Szemmel láthatóan sok-sok ötlettel és élénk fantáziával rendelkeznek azok, akik ezeket a remekműveket eltervezték és megvalósították. A rendezvényt *Jenei Csabáné* tanárnő irányította.

Állatsimogató

Az Állatok Világnapja alkalmából, mint már sok éve, ismét állatsimogatót tartottunk a Hevesy úton. A szülőknek és diákjainknak köszönhetően 32 kisállat érkezett délután az iskola udvarára. A legnépszerűbb állatok idén a kutyák voltak, hiszen 13 érkezett közülük, azután a macskák következtek. Egzotikus élőlények közül két botoska, két teknős, két papagáj, és egy hörcsög került az érdeklődések központjába. Jókedvűen, vidáman telt el ez a nap, mely közelebb hozta a gyermekeket és az állatokat egymáshoz.

SPORT

Hevesy-kupa

Mint már említettük, a Hevesy-napon került megrendezésre a felső tagozatos diákok részvételével az őszi focibajnokság. Örömteli dolog volt, hogy minden osztály képviseltette magát. Néhány csapatban még lányok is játszottak. Az egyik pályán *Kovács Tibor* testnevelő tanár vezetésével az 5-6. évfolyam játszott, a másikon pedig *Fekete-Liszka Zsuzsanna* irányította a játékokat.

Eredmények: 5-6. évfolyamon: 1. hely 6.b, 2. hely 5.a, 3. hely 6.c. 7-8. évfolyamon: 1. hely 8.a, 2. hely 7.a, 3. hely 7.b

Kicsik focigyőzelme

A TVSK U9-es focicsapata, amelyet az iskolánk első és második osztályosai alkotnak, két alkalommal, 2010.10.02-án és 2010.10.10-én első helyezést ért el az MLSZ és a PMLSZ utánpótlás labdarúgó program keretében Gödöllőn megrendezett tornán. Mindkét napon veretlenül és kapott gól nélkül győztek. A TVSK U11-es focicsapata, amelyet az iskolánk harmadik és negyedik osztályosai alkotnak, 2010.10.02-án 2. és 2010.10.10-én 4. helyezést ért el az MLSZ és a PMLSZ utánpótlás labdarúgó program keretében Gödöllőn megrendezett tornán. SZÉP VOLT FIÚK! (További részletek a foci rovatban. Szerk. megj.)

Legsportosabb osztályok október végén

1. hely: 7.b - 51p, 2. hely: 7.c - 29p, 3. hely: 6.d - 26p

Gólya Gáborné. sajtóreferens

További infók: www.hevesytura.hu és Turai Duma című lapban

Meghívó

Sok szeretettel meghívunk minden kedves szülőt
a **Turai Tanulókért Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány Jótékonyági báljára**
2010. november 27-én.

Belépőjegy ára: 3000 Ft, Pártolójegy ára: 500 Ft
Jegyeket vásárolni a szülői munkaközösség tagjainál lehet.

SZÍNPADON A TURAI KOMÉDIÁSOK

Az ördög nem alszik c. eredeti bohózat adaptálójá és rendezője, Diligensné Takács Judit a következő gondolatokkal vezette be az előadást: – Bevallom, mindig dilemmázok egy kicsit, hogy mondjam, vagy ne mondjam, egyáltalán szükséges-e, hogy bevezetőt tartsak. Később mindig meggyőzőm magam, hogy bizonyára sokan kíváncsiak a darab születésének titkaira. Vajon miért pont ezt a színdarabot választottam? Az egyik szempont az volt, hogy a mélyen szántó gondolatokat ébresztő színdarabok után jöjjön most egy laza, hamisítatlan vígjáték, nemcsak az Önök, de a csapat szórakoztatására is. Arra azonban akkor még nem gondoltam, hogy a próbák inkább a kemény, fárasztó munkáról fognak leginkább szólni, nem a lazaságról. A másik szempont, hogy sok szereplős legyen az új darab, mert mind a 18 színjátszós szeretne benne szerepelni. Hát ilyen darab persze nincs, ezért különböző trükkökkel szoktuk megoldani eme problémát. A trükkök alkalmazását ezúttal aztán alaposan megleptük! Kezdődött azzal, hogy a darab eredeti zenei anyaga nem igazán felelt meg a csapat ízlésének, ezért a 60-as évek slágereiből szerkesztettünk bele zenei anyagot. Ebből egyenesen következett a nagy ötlet, hogy tegyük át a történetet a 60-as évekbe. Ami azért alapvetően nem mindegy, hogy a 30-as, vagy 60-as években járunk. Viszont lehetőség nyílik új szerepek beépítésére. Gyakorlatilag végül a darabot úgy átalakítottuk, hogy az eredeti történetből nem sok minden maradt. Szegény Vaszary Gábor már nem biztos, hogy ráismerne saját alkotására. Azért remélem, mindez nem ment a szórakoztatás rovására. Szeretnék egyben köszönetet mondani a segítőinknek (helyszín, díszlet, fények, hangosítás, stb.), akik nélkül ez az előadás nem jöhetett volna létre. Függetlenül attól, hogy a premier hogyan fog sikerülni, én személy szerint is szeretném megköszönni a csapatnak a meghozott áldozatokat, a helytállást, és a sokszor fárasztó, kitaró kemény munkát.

A Turai Komédiások, legújabb darabjuk október 9-i előadásával, a Bartók Béla Művelődési Házban ismét bebizonyították professzionális tehetségüket. Az ördög nem alszik című vígjáték különleges feldolgozása került színpadra, és dugig telt ház előtt aratott kirobbanó sikert. A premiért lapunk több munkatársa is megtekintette, így nem csoda, hogy a szerkesztőségi ülésen záporoztak egymás felé a poénok és az érdeklődő kérdések, melyeket most a Turai Komédiások értéktérítő vezetőjének, Diligensné Takács Juditnak tesztek fel személyes találkozásunk alkalmával.

– A könnyed műfaj is hordoz örökérvényű gondolatokat, s mindenek felett a darabválasztás mögött ott bújkál valamiféle aktualizálhatóság érzése. E vígjáték kapcsán mi a mának szóló üzenete a hétköznapiak terhe miatt szükséges szórakoztatáson, a nevetés igényén túl?

– Ennek a darabnak az üzenete természetesen alapvetően a nevetetés, a jókedv. A mai világban szinte minden nap lehetne valamin sírni. Mi egy kicsit karikírozuk ezt a világot és megmutatjuk, hogy komédia és tragédia tulajdonképpen ugyanaz, csak más aspektusból nézve. Ha kinevetjük gyengeségeinket, könnyebb azokat elviselni! Na meg az örök téma: a szerelem, ami mindenkit érint, mindent üt, amibe akár bele is halunk! Ez a téma örök, mindig van üzenete számunkra. Talán akad még valaki, aki el akarja hinni, hogy az érzelmek nem eladók, hiszen ezen kívül lassan már nem marad semmi más ilyen.

– Ez az első alkalom, hogy lányával közösen rendez? Milyen a munkamegosztás kettejük között?

Mindegyik gyermekem erősen kapcsolódik a színházhoz. Judit lányom a pécsi orvostudományi egyetemen feltámasztotta a diák-színjátszást. Regina a színpadi mozgás iránt érdeklődik a legjobban, a mostani darabban ő készítette a koreográfiát. Egyik vejem, a turai színjátszás indíttatására lett hangmérnök. Melinda lányom a legelkötelezettebb a témában. Bár nem sikerült bekerülnie a színház- és filmművészeti egyetemre, a színház iránti olthatatlan szerelme megmaradt. Kettőnk közül ő képviseli a profizmust, a maximalizmust. Könnyörtelen a hibákkal szemben, nem viseli el a lazaságot. Az ő számára a színpad a valóság, a hétköznapi élet pedig a szemfényvesztés! Ő a színpadon van otthon. Én pedagógus voltam, vagyok és leszek. Én figyelem az embereket, aki segítségre szorul, nem hagyom elveszni. Nem biztos, hogy a legtehetségesebb kapja meg a fő-

Fotó: Csilla

szerpet, hanem akiről tudom, hogy személyiségének most erre van leginkább szüksége. Én képviselem a közönséget, nem hagyom elmenni a darabot az alternatív, elvont dolgok irányába. Tehát jó kettőt alkotunk, kiegészítjük egymást! Remélem még sokáig.

– A plakáton szerepelnek a szereplők mellett a háttér munkások, a műszaki emberek, a szakmai partnerek, melyekből mondhatni már állandó csapat kovácsolódott. A köszönetnyilvánításon és a felsoroláson túl megtudhatunk néhány részletet arról a „fárasztó munkáról”, amelyre bevezetőjében is utalt, akár a segítő, akár a szereplők tekintetében?

A csapat létszáma jelenleg 21 szereplő. Van, aki betegsége miatt nincs most velünk, de mi mindannyian tudjuk, hogy megküzd vele, és gyógyulása után visszajön hozzánk. Már nagyon várjuk! A segítőinkkel együtt 25-en vagyunk. Lukács Gábor, és Pászti Vili a csapathoz tartozik. Jó lenne, ha azokhoz az emberekhez, akik már nem turaiak, de ingyen és bérmentve mégis sokat tesznek Turáért, Tura is ragaszkodna!

– Csapatot említettünk... Milyen eszközökkel tartja egyben a csapatot, melyben generációk kapcsolódnak össze, régi és új arcok egyaránt vannak, s mindenki hajlandó áldozatokat vállalni?

1989-ben alakult az a gyerekszínjátszó csoport, amiből kinőtt a ma is működő felnőtt társaság. Gólya Ági személyében ma is van

olyan tagunk, aki az első gyerekcsapatban is ott volt. Hogy mi a titok, én sem tudom! Hívtak már más településre is, hogy szervezzek ilyen színjátszó csoportot, de tudtam, hogy ez szinte lehetetlen. Ugyanis a csoportot nem én csinálom, hanem sok-sok szerencsés tényezőnek kell összejönnie hozzá, azután már spontán szerveződik a dolog, nekem csak irányítanom kell. A mostani gyermekcsoporthozunknál érzek olyan erőt, lendületet, ami emlékeztet arra a régre! Nálunk mindig volt egy olyan mag, akikre jó volt felnézni, akikhez jó volt kapcsolódni a többieknek, az újaknak. Igaz, én magamban ezt egyszerűbben mondom: Mindig a jó emberek maradtak meg. Mi nem politizálunk, nem intrikázunk. Ha problémánk van, megbeszéljük. Itt tökéletesen működik a demokrácia, soha nem akartam ráerőltetni akaratom senkire. Mindenkinek magának kell rájönnie, hogy mire képes. Minden ügy akkor jó ügy, ha megfelelő alázattal kezeljük. Természetesen a fiataloknak még sokat kell tanulni, nem is annyira színjátszásból, inkább emberségből.

– *A Komédiások bemutatói azon művelődési házias események közé tartoznak, mellyel mindig sikerül teltházat varázsolni. Mi lehet ennek a titka? Egyáltalán milyenek látja a turai közönséget?*

– *A művelődési ház idén 60 éves. Történetében meghatározó fejezet a színjátszás is. Hogyan gondol vissza az elődökre? Ennek a múltnak van valami köze ez irányú – mondhatni családi szintű – elköteleződéséhez?*

Az én gyermekkoromban túl sok színházi élményem nem volt, de emlékszem egy turai színdarabra, ami nagy hatással volt rám! A Debreceni lunátikus volt a címe, ha jól emlékszem Köles doktor és Diós Ági voltak a főszereplők. Azt hiszem az volt az első katarzis életemben. Aztán megérkezett Fekete Laci bácsi, akinek zenekarában harmonikáztam, és több darabjában szerepeltem. Ő volt az, akinek nagyon sokat köszönhetek. Halála előtt nem sokkal beszélgettünk a díszleteiről és sok minden másról. Akkor úgy éreztem, hogy egy kicsit büszke rám, hogy valamit talán át tudott nekem adni. Szarvas Laci darabjait is nagyon kedveltem, a humora, az iróniája maradt meg bennem.

Pedagógusként azt valom, hogy a színház eszköz a szereplőnek, hogy más bőrébe bújva a személyisége kiteljesedjen, megtanuljon kiállni, vállalni magát, megtanuljon adni, másoknak örömet okozni. A közönségnek ajándék, egy könnyörtelen világban néhány órára

– Talán most már lehetek annyira szerénytelen, hogy mondhatom, Turán törzsközönségünk van. A turai közönség olyan, amilyenek mi vagyunk. Szeretnek minket, mert mi is szeretjük őket. Szeretünk Turán játszani, mert ismernek, értenek minket. Egyik hétvégén, idősöknek bemutatott ajándék előadásunk is volt! Mostanában sok az új arc, a legutóbbi előadásunkon nagyon sokan jöttek más településről is. Jó érzés, hogy még a pótszékekre is szükség volt, de csapatom ismeri a véleményemet: „Egy néző is közönség”, ezért akkor is úgy játszanánk, mintha telt ház lenne.

– *Természetesen még lesznek turai előadások, de mi a helyzet az esetleges turnéztatással, netalán szakmai bemutatkozással? Technikai szempontból utaztatható az előadás? Lát fogadókészséget a környéken?*

Már vannak konkrét meghívásaink, például a kartali polgármester látta előadásunkat, oda máris mehetünk. Folynak a szervezések, ahol már szerepeltünk, ott mindig szeretettel fogadnak bennünket. Szívesen megyünk, és visszük Tura jó hírnevét máshová is! A díszleteket Lukács Gábor mobillá tudja tenni, azzal nem lesz gond. A problémát inkább az jelenti, hogy tagjaink felnőtt, akár több műszakban dolgozó emberek. Nem könnyű 25 ember szabadidejét összehangolni, de ami tőlünk telik, megteesszük.

elfelejteni a saját problémáit, s hinni, hogy létezik egy olyan értékrend, ahol a jó győz, és a rossz megkapja méltó büntetését. Én ezt kaptam az elődeimtől! Ezt szeretném továbbadni a közönségnek, a színjátszóimnak, és a családomnak.

– *Köszönjük!*

A darab azóta újabb teltházias bemutatót is megélt, melyre a jegyek már elővételben elfogytak. Mondhatom, hogy az alkotók sikerélménye nem maradt el. A produkciót a közönség részéről mindig nagy szeretet övezte, állandó tetszésnyilvánítás kísérte. Egyetlen szem sem maradt szárazon a jóízű kacagástól. A kiváló színészi teljesítményeket szűnni nem akaró tapsvihár zárta le. Ezt a darabot minden felhőtlen szórakozásra vágyó érdeklődőnek feltétlenül látnia kell!

Pető János

AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK c.

vígjáték következő előadása:

2010. december 4. (szombat) 18 óra.

Jegyárak: 800, 500, 300 Ft-os helyárakon, elővételben is.

A SÁRA KÚRIA

A vasútállomás felé közlekedők bizony sokszor elmennek-e ház falai mellett. Szolid, kúriaszerű épület a lombos fák, megbíuvó ölelésében, nyugalmat és a pihenést biztosítja a lakóinak. A mai idők otthona melletti ház falai között cseperedett fel Tura híres szülőtte Sára Sándor Kossut-díjas operatőr filmrendező, Tura Díszpolgára. A Budapest, Köveskál és Tura között ingázó mestert a szülői házból kerestük fel Seres Tündével, a Turai Hírlap felelős szerkesztőjével.

A hangulatos lakásba belépve Sára Sándor a dolgozó szobájába invitál minket. Az asztalon bor, rajta címke jelzi: Káli Róza és a tulajdonos neve: Sára Sándor. – *Le sem tagadhatnám, hogy az enyém, itt van rajta – mondja büszkén, mintha Kossuth-díjáról beszélne. Poharakba tölti a finom nedűt, belekortyolunk. Kint már beszédtetted, a hangulat is meg van hozzá, hogy visszarepüljünk az 1930-as évek közepére.*

– Ez volt a családi ház, itt laktunk – kezdi bevezetőül Sára Sándor. Amikor ez a ház épült, olyan három éves lehettem. Én a nagyszüleim házában születtem, innen kb. 500 méterre, 1933-ban. Az apámék ott laktak. Ez volt a Vasút utca 711., az pedig a 911. számú ház. Egy szobájuk volt, benne egy hangulatos búhoskemencével. Én nem sokkal születésem után majdnem be is fejeztem a földi pályafutásomat. Ugyanis a ház építéséhez víz kellett. A vizet az árok szolgáltatta, amit kimélyítettek a munkások. Addig tébláboltam körülötte, amíg sikerült ebbe belebukfenceznem. Így a vízzel együtt engem is kimerítettek és megmentettek. Úgy látszik volt még dolgom e földön. Elkészült ez a ház, afféle értelmiségi típusú házként – amiből több is épült Turán - és mindaddig itt laktunk, amíg 1941-ben át nem költöztünk Ikladra. De addig is számtalan élményem volt itt Turán.

– *A nagyszüleitől milyen emlékei vannak?*

– Az anyai nagyszüleim Jászberényben éltek. Császár nagyapám vasutas volt, a turai Sára nagyapám is szintúgy. Nagyanyám otthon volt, mint akkoriban az asszonyok, ill. summás volt a hatvaniaknál, Kerekharaszton. A turai nagyapámmal van egy közös „szép” emlékem. Egy alkalommal szüret után átmentem nagyapámékhoz, mert ugye nem volt messze. A nagyapám mondta, gyere Sankó fiam kóstoljuk meg az újbort. A térdére ültetett és ittunk. Ez még murci volt, nekem is ízlett. Egy idő után elindultam hazafelé. Igen, ám! De a murci gömbölyűvé tette a lábam alatt a talajt. A Hugyókáké (Nyitraiék) táján begurultam az árokba. Meredek rézsűje volt az ároknak, és próbáltam felkapaszkodni, de nem sikerült, visszacsúsztam. Aztán csak kimásztam. Annyi férfiúi eszem volt már hét éves koromban, hogy inkább visszamentem a nagyapámékhoz. Ott a szalmazsákokat éppen szellőztették az udvaron, mert akkor azon aludtak. Én arra lefeküdtem kialudtam magamat. És csak utána mentem haza.

– *Szülei nagycsaládban éltek?*

– Jászberényben anyámék négyen voltak testvérek. Három fiú és egy lány. Édesanyám Császár Sarolta, bátyjai, Jenő, László, és Árpád. Apámék Turán ketten voltak testvérek. Apám, Sára István és a testvére, Sára Mihály. Jó apámnak ez a második házassága volt, mert elhunyt az első felesége, amikor az abból a házasságból született nővéreim közül az egyik másfél, a kisebbik pedig fél éves volt.

– *Egy férfiember nehezen boldogul két kis gyerekkel. Melléjük még anya kell!*

– Anyám úgy került ide, hogy a Nagy Lajos turai iskolaigazgató felesége édesanyámnak a nagynénije volt, aki szintén jászberényi. Ők hozták őket össze. Nálunk ez sosem okozott problémát a családban. Sokáig nem is tudtam, hogy féltestvéreim vannak. Az édesanyám a háztartást vezette, akkor egy férfi el tudott tartani egy családot. Apámék már nem a vasút irányában tanultak tovább. Első generációs értelmiségiek voltak, ahogy mondani szokás.

Ebben a házban a bejárat után konyha volt, onnan nyílt egy szoba, étkező. Nagy hálószoza volt. Anyám sokáig itt lakott, 93 éves korában halt meg. Picit átalakítottam, de lényegében ugyanaz a funkciója minden helyiségnek. Ahol most vagyunk, ezt a szobát ritkán használtuk, csak ha vendég jött. Apám Turán segédjegyző volt, majd megpályázta az ikladi jegyzőséget. Így a háború már ott ért bennünket. 1941-ben a javában dúló világháború

Sára Sándor életének kezdete a nagyszülői házból – mozgalmas gyermekkor Turán és Ikladon

idején, ebből a nappaliból fürdőt csináltak az oroszok. Az ajtókat egy méter magasságig felfalazták és feltöltötték vízzel, uszodát kreáltak a házból.

– *Az iskolai tanulmányait Turán kezdte el?*

– Egy elemiit itt jártam Turán, 1940-ben a legendás Dusi néninél. Egyes osztályba jártunk Nekünk még könyveket-füzeteket cipelni nem kellett, mert palatáblánk és palavesszőnk volt. A Tabánba jártunk iskolába. Rengeteg gyerek járt oda akkor. Arra emlékszem, hogy egy fénykép kedvéért be kellett öltözni turai viseletbe és táncoltunk a Gyöngyösbokrétá kerekében. Nem igazán szerettem táncolni, vagyis inkább az nem tetszett, akivel táncoltam. (Mosolyog) másik lány tetszett. Akkoriban rang szerint párosították a gyerekeket, valószínűleg az egy nagygazda lánya volt. Másodikba már Aszódra jártam, annak ellenére, hogy Ikladon laktunk. Minden nap három-négy kilométert gyalogoltam. Nem azért jártam Aszódra, mert Ikladon nem volt iskola. Hanem azért, mert Iklad evangélikus vallású volt és akkor egy katolikus gyerek nem járhatott oda. Két évig jártam Aszódra a kastélytól Iklad irányába eső iskolába. A negyedik elemiit már Ikladon jártam, mert ekkor már enyhült a vallási viszony. Itt összevont tanítás volt, elsőől negyedikig, majd ötödik-hatodik együtt. Én a barátaimmal beültem ebbe az osztályba és a harmadik után az ötödik osztályt végeztem el.

– *A második világháború alatt is háborítatlanul tanulhattak?*

– Az elemi után jött a gimnázium, de a front miatt abbamaradt. Én ekkor önállósítottam magamat, és elmentem egy román katonai dzsippel Jászberénybe. Ikladon nálunk voltak elszállásolva román katonák, akik másnap reggel indultak Jászberénybe, mondtam megyek én is. Mondták, hogy jó és a szüleim is rábólintottak, persze ők ezt nem gondolták komolyan, de én igen. Két vagy három hónapig a szüleim nem tudták, hogy mi van velem. Jászberényben fogolytáborok voltak. Ikladi asszonyok jöttek érdeklődni a férjük után és azokkal kalandos úton engedték haza. Ekkor voltam olyan 11 éves. Jászberényben megtaláltam a rokonokat, nagyapámékát. Itt az egyik nagybátyám fülön fogott, hogy mégis iskolába kéne járnom. Három hónap alatt az első gimnáziumos anyagból leviszgáztam. Itt ragadtam és három évet 1945-től 1948-ig ide jártam gimnáziumba. Az 1950-es évek elején került vissza a család Turára és innen jártam három évet gimnáziumba Aszódra. Mondtam, nekem ennyi elég, Petőfi is ennyit járt oda.

– *A háború után azért a szülei élete sem volt egyszerű, főleg az édesapjáé, aki jegyzőként dolgozott!*

– Az apámat 1948-49 körül internálták először. Azokat vitték el, akik az állami szervek működtetői voltak, például a jegyzőt többek között. El is engedték mindig fél év, egy év után. Kerepesre többször vitték be, aztán bevitték Aszódra, a rendőrségre és onnan már nem engedték haza. Amikor hazabocsátották, nem mert anyám előtt levetkőzni. Erről ő sosem mesélt, hogy ott mi történt vele. Valahányszor apám nem volt itthon, a család mindenben segített és kiállt mellettünk.

– *Gyerekként már érdekelte a fotózás, a filmzés?*

– *Az dehogy!* Azt sem tudtam, mi az. Hatodik gimnáziumban találtam egy papírt a konyhában a gyújtós között. Széthajtogattam és azon volt egy hirdetés, hogy a Színház- és Filmművészeti Főiskolára szakértséggel is be lehet kerülni. Ez azt jelentette, hogy az ember a főiskola vagy az egyetem közben fejezte be a gimnáziumot. Gondoltam két évet ezzel nyerek, mert már untam az iskolát. Jelentkeztem, de visszaírtak, hogy jobban meg kellett volna nézni a papírt, mert a jelentkezés már régen lezárult. Na, gondoltam akkor keresek egy másik iskolát. Egy évig Berettyóújfaluba jártam, mert egy kedvenc tanáromat oda helyezték Jászberényből. Ő lett ott az igazgató. Nagybátyám ott lett orvos. Az apám ekkor internált volt. Négyen voltunk testvérek, s amúgy is elég nehéz időszak volt, így legalább nem terheltem a

Egykor és ma a turai szülői házban, rokonok körében

családi kasszát. A nagybátyámnál laktam. Egy év után úgy gondoltam, ez nagyom messze van tőlünk. Kinéztem egy gimnáziumot, ami közel van Pesten a Keleti pályaudvarhoz, de végül helyhiány miatt a Vörösmarty Gimnáziumban, a Majakovszkij utcában érettségiztem.

– *Innen már sima út vezetett a főiskolára?*

– Halottam, hogy a Huszárik Zoli, aki Aszódon fölöttem járt két osztállyal, a Színház- és Filmművészetit végzi, gondoltam akkor én is megpróbálom. Amikor Pestre jártam gimibe, jó barátom lett az egyik osztálytársam, Bácskai Lauro István, aki mondta, hogy filmrendező lesz. Kitaláltuk, hogy akkor én filmoperatőr leszek, így a barátságunk is megmarad. Jó, gondoltam magamban, de még egy fényképet sem csináltam. Ekkor vettem rá Turán a kultúrotthon vezetőit, hogy kellene egy fotószakkört csinálni. Csak hát, se gép se helyiség nem volt. Sikertült egy gépet venni és lett egy laborja is a kultúrotthonnak. Ott én fényképeztem. A kötelező penzumok (május elseje, április negyedik, november hetedik) mellett természetesen jutott idő az úgynevezett zsánerfotók készítésére is, a színjátszó csoportot fényképezhettem. A későbbi művészfotók egy része is innen ihletődött. Például van egy jelenet a Feldobott kő című filmben, amikor bejön a nagypapa és a gyerek elaludt a nagytánc közben, felébred és kérdezi, hogy hány óra van, hány óra. A nagypapa felel, hogy most lett vége a bálnak. Az arra vonatkozott, hogy Turán a labor mellett volt a bál, a kultúrotthonnal szemben pedig ott volt az artézi kút, amelynek volt egy kis medencéje. Abban mostam meg a képeket, ugyanúgy, mint a filmben.

– *Turán az édesapjának nem volt fényképező gépe?*

– Volt egy fotómasinája apámnak gyerekkoromban, de a fényképész karrierem itt gyorsan véget ért. Velünk szemben a Kapacskaék (Benke család) éltek. Hozzájuk fűződik az első fényképezési emlékem is. Mint minden parasztportán, volt tehén, ló, sőt egy kiscsikó is. Én nagyon szerettem volna a hátára felülni, de sehogy sem jött össze. Nagy rafináltnál kitaláltam, hogy majd én ezt megoldom. Elcsentem apám fényképezőgépét, ami itt volt az üveges szekrényben és átsétáltam vele szembe. Én mondtam, ha úgy akarják, lefényképezek mindenkit, lovat is, kiscsikót is. Ott rendeztettem őket, fotóztam. Majd a végén mondtam, most már rólam is kellene egy fotó úgy, hogy ülök a kiscsikó hátán. Fel is ültem, úgy ahogyan elterveztem. Egy hét után azonban kérdezték, mi van a fényképekkel. Mondtam, majd jön, majd jön. De hát a gépben nem volt film, nem jöhetett a kép. Kiderült a turpisság, mert apám fülébe jutott, hogy én odaát fényképezgettem. Hát ezért is megkaptam a magamét. Ez volt az első fényképezésem története. Akkor megtanultam, hogy mindig meg kell tölteni a gépet filmmel. És meg kell azoknak mutatni, akikről készült.

– *Turán több mozi is volt, az ottani filmek hatással voltak önre?*

– Nem csak a mozi, minden hatással volt rám. A Kozlai-féle mozira emlékszem, az a Tabán tetején volt. Kisgyerekként nem nagyon érdekelték

a filmek. Másért mentem oda! A moziplakátok vékony finom papírból készültek, én meg nagy papírsárkány készítő voltam. Abból a plakátból kitűnő sárkányok születtek. Filmek közül az Ózra emlékszem és az Egy el nem küldött levélre. Jó filmek mentek akkortájt. Volt egy különös világa a mozinak. A filmek előtt nem híradó, hanem artista produkciók voltak. Később aztán jártunk táncolni a kultúrba. Mulatságokon, lagzikban, bálokban cigányzene szólt. Emellett rengeteget fociztam. Shuck Gyurka, Lévai Feri, akikre emlékszem. Jó csapat volt Turán. Én voltam a jobb háttvéd, akkor bekknek mondták. De például kártyáztam is a vonaton. Amit ott nyertem, az volt a zsebpénzem. Visi Gyurkával, Kovács Imrével számtalan ulti partit lejátszottunk itthon. Úgyhogy benne voltam mindenben. Még evezősnak is felcsaptam a turai nagy árvíz idején. A szomszédban Pock tanárék éltek. Volt egy kapu, ami a két porta között volt és nem kellett az utcára ki menni. Amikor a Galga kiöntött, én azon a kapun vezettem ki a Galgára. Magasan állt itt a víz. A lépcsőről próbáltam horgászni, de nem ment. Így megszereztem a mosóteknőt és Pockékon keresztül kieveztem. Elkaptam az ár és vitt a kis-Galgán lefelé. Mindenki kiabált, hogy húzzam le a fejemet. Annyi eszem nem volt, de hál'Istennek én átfértem a híd alatt. Valahogyan kimentettük, és aztán az apám nem dicsért meg érte. Ez 1940-ben volt.

– *Turáról a szülői házból járt be gimnáziumba majd főiskolára?*

– Eleinte innen Turáról jártam be gimnáziumba Pestre. 7.55 kor érkezett be a Keletibe a vonat. Öt perc alatt az iskolába nem lehetett beérni. Kaptam egy mentességet, hogy az első órától késheket valamennyit. Egy pár hónap után az egyik barátomnál laktam a Baross utcában. Három percre volt az iskolától. Amikor ő elment gimibe, én még aludtam egy jót. Majd felkeltem, és bementem az iskolába. Valahányszor beértem az első óra végére vagy a második elejére a második emeleten lévő termünkbe, a lépcső végén én már rohantam fel, mint aki Turáról most esik be. Persze a srácok ezt tudták, a fiúk mondták is – Tanár úr! Nézzé ez a szegény Sára öt órákor kel, hogy ide beérjen! Bizony a csibészség is belefért.

Nem vágyódtam el innen, de a főiskola miatt mennem kellett. A szüleim nem befolyásoltak, hogy merre induljak. De amikor megtudták hová megyek, rögtön mondták, hogy mit akarsz. Színművészetire menni, színésznő közé? Szó se lehet róla! De aztán beletörődtek. A filmezésről, az operatőri munkáról fogalmam sem volt.

– *A Színház- és Filmművészetin rögtön körvonalazódott, hogy milyen művészeti irányban fog elindulni?*

– Odáig még el kellett jutni! Egy évig geodéta voltam, mert nem vettek fel a főiskolára, jártam az országban mindenfelé. Szerencsére már jóval előbb találkoztam Szóts Istvánnal, aki filmezni jött Turára. Őt is kiebrudalták a nemzeti filmgyártásból és néprajzi filmeket készített. Gyűjtőmunkát végzett három napig Turán, én cipeltem neki az akkumulátort. Akkor én már a főiskolára akartam menni, csak úgy voltam, mint Petőfi, aki még nem látott élő gróft, és se láttam élő filmrendezőt. Sokat tanultam tőle akkor is, később is. Mindig megmutattam a dolgaimat neki. Amikor a főiskolára mentem, akkor is ő drukolt nekem. Miután nem vettek fel, találkoztunk a Petőfi Sándor utcai Corso étteremben, s azt mondta – Tehetség nem vész el, csak legfeljebb elkallódik. – Márpedig én nem fogok elkallódni! Operatőr leszek. – mondtam.

A főiskolán már egyértelmű volt, hogy a film és egy idő után a játékfilm lesz az életem része. Akit nagyon jónak tartottak, az a Hunniába került a játékfilmgyártásba. Aki kevésbé volt jó, az a híradó és dokumentumfilmhez került. Aki még gyengébb volt, azok kerültek az akkori televízióba. A főiskolai tanáraink a gyakorló játékfilmesek voltak, Fábriától kezdve Fehér Imréig bezárólag. Az operatőrök közül pedig Illés Gyuri, Badal János. Művészettörténetet Szöllősy Éva, rajzot Szentiványi Lulu tanított a főiskolán.

– *Az első évben már kamera mögé állhatott és tanulhatta a mesterséget?*

– Semmilyen kamera nem volt. Az első évben csak fényképeztünk. Majd másodikban normál kamerával kaptunk egy-két perces lehetőséget. Harmadikban már filmre kellett vizsgázni. Akkor is kevés pénz volt a gyakorlásra. A főiskola úgynevezett rendelt filmeket is vállalt. Az egyik ilyen munkának Gál Pista és Szabó Lóci volt a rendezője, Sík Igor és jómagam voltam az operatőre. Ennek a „nagy” filmnek az volt a címe, hogy: Tűz a lőrinci fonóban. Ez egy oktató film volt, hogy ha kigyullad a gyár, akkor mit kell tenni. A Makarenko műteremben, ami nem volt nagyobb, mint ez a szoba, ahol beszélgetünk, gyakorolgtattunk: Milyen az, ha az ablakon beesik a fény, ha sötétből bemegyünk világosba. Én ott álltam a lőrinci fonóban, ami majdnem egy kilométer hosszú, zakatolnak a gépek. A filmgyár összes lámpáját kihozattam, megterveztem, mit fogunk csinálni. Az Illés Gyuri kijött, mert én szerettem volna, ha ad valami támpontot, mint rendező. Elmondtam, mit szeretnék csinálni és vártam, hogy a Gyuri

„MOTOR” – A SZÍV

Az erőnek és az állóképességnek a csodája! A fáradhatatlan mozgató. Percenként, átlagosan 70-et ver (pulzus) életünk utolsó leheletéig. Ezt elképzelni is nehéz, hát még ledolgozni. Férfiökök nagyságú, a test középvonalában elhelyezkedő szervünk, melynek kicsücsosodó vége balra mutat. Pitvarok és kamrák tagolják, közük szívbillentyűk. A szívizom a pitvarok és a kamrák feladata – a vérereken át – a test minden sejtjéhez eljuttatni az oxigénnel teli vért, az elhasznált széndioxid-dús vért pedig a tüdőbe pumpálni, felfrissítésre. A szív – akarattunktól függetlenül – saját maga által keltett elektromos parancsra működik. A billentyűk (ereinkben is vannak) az áramló vért megfelelő irányba terelik.

Szív: ez az erőteljesen működő izom a rajta átfolyó vérből nem tud oxigént felvenni, saját vérellátását, a szívet koszorúként körülvevő szívkoszorú erek biztosítják. Nincs gond addig, amíg a koszorúerek jól működnek! A bajok az erek beszűkülésével kezdődnek, amikor a szívizom maga sem kap elég oxigént, – képtelen a testet táplálni. Akkor jön a „néma halál” – korunk rettegett betegségei: SZÍVINFARKTUS, SZÍVTROMBÓZIS, SZÍVROHAM. Erőteljesen szorító fájdalom a szegycsont mögött, ami szinte összepréseli a mellkast. A fájdalom a bal karba, a vállba sugárzik – hideg verejtékezés, rosszullet halálfélelem kíséretében.

Azonnal hívjuk a MENTŐKET:104

A fájdalom a szívizom „görcse” időszakos oxigénhiány miatt, mivel az eldugult koszorúerek nem tudnak életető oxigént szállítani. Ha teljesen eltömődnek, bekövetkezik a szívtrombózis. Gyors és azonnali beavatkozás nélkül a szívizom szövetei elhalnak, a szív működésképtelenné válik, – beáll a halál.

Mitől dugulnak el az ereink?

KOLESZTERIN: vérben található szappanszerű zsírfajta. Van jó (HDL) és rossz (LDL), ami felhalmozódik az érfalban. Karbantartásához kevesebb állati eredetű zsír, kevesebb só és édesség, több zöldség, gyümölcs teljes kiőrlésű gabona, csirke, hal fogyasztása ajánlott.

MOZGÁSHIÁNY: kocogás, kerékpározás, – aki teheti – úszás, rendszeres fizikai aktivitás. Javítja a szívizom állapotát, elősegíti az érfalak rugalmasságát.

MAGAS VÉRYOMÁS-HIPERTÓNIA: Annak következtében alakul ki, hogy a szív nagyobb nyomással kénytelen pumpálni, hogy le tudja küzdeni a szűk erek ellenállását. Ez törekennyé teszi az érfalat – ami el is pattanhat. Magas vérnyomásról akkor beszélünk, ha a többször mért átlagértéke magasabb, 140/90 Higanymilliméternél. Orvosi szempontból a kisebb, azaz az alsó érték a mérvadó. Magas vérnyomás élethosszig tartó odafigyelést, ellenőrzést, orvosi segítséget és folyamatos kezelést igényel!

BÁTORÍTÓ HÍREK

Ha a probléma már megállíthatatlan, rutinműtét a koszorúerek katéterezése. A szívkoszorúerekbe feltolt katéter megállapítja az

elzáródás mértékét, egyúttal ki is tágítja az elszűkült érszakaszt egy helyileg felfújható ballonnal, vagy ugyanazon időben egy „tágító háló” felhelyezésére is képes. Nagyobb a baj, ha a koszorúerek teljesen átjárhatatlanok. Ekkor végzik az úgynevezett bypass műtétet. A láb vagy mostanság az alkar, bőr alatti visszereiből kimetszenek egy darabkát, aminek bekötésével megkerülik a beteg érszakaszt.

HIRTELEN SZÍVHALÁL: Sportolónál gyakori. Minden előjel nélkül, hirtelen fellépő ritmuszavar, ami miatt megszűnik a vérkeringés. Ilyenkor a szív olyan gyorsan ver, hogy nem képes vért pumpálni. **DEFIBRILLÁLNI KELL.** Ez egy hatalmas elektromos sokk a szívizomzatra, ami után helyreáll a rend, normális ritmus. A túlélés esélye megkívánja a gyorsaságot így elkerülhető az agy károsodása. Ezért szorgalmazzák nagy forgalmú helyeken, sportolónál, és **TURÁN IS VAN AZ ÜGYELETES ORVOSI KOCSIBAN DEFIBRILLÁTOR.**

Mit tehetünk mi átlagemberek a magatehetetlen beteg életben tartásáért a mentő megérkezéséig? Most még keveset – szinte semmit. Statisztikai adatok szerint Norvégiában a lakosság 95%-a tudja, hogyan kell elsősegélyt nyújtani. Ausztriában, Németországban 80%, míg Magyarországon csak 0,3%.

MEGSZERVEZEM – HA VAN RÁ IGÉNY – HOGY AKI SZERETNÉ, SZAKOKTATÓ ÁLTAL VEZETETT TANFOLYAMON GYAKOROLHASSA, HOGYAN KELL SEGÍTSÉGET NYÚJTANI, AMÍG A MENTŐ MEGÉRKEZIK!
Jelezzék névvel és telefonszámmal igényüket.

Érdeklődés hiányában megtanulom én egyedül. Elméletben most is tudjuk, hogyan kell mellkas-kompressziót alkalmazni, hogyha nincs légzés, tudniillik 4 perc oxigénhiány agysejt elhalást okoz. 3-5 cm mélyen nyomjuk be a mellkast, majd engedjük fel teljes egészében. Percenként 60-80 lenyomást végezzünk. 30 lenyomás után 2 befújás következik.

Én nem mernék hozzálátni, amíg bábun nem gyakorolom a cselekvés módját. Karambol, vér, sérültek! Forgalmi dugó, sziréna, tömeg! Rémtűt emberek állnak és bámulnak tehetetlenül, mert nem tudnak, nem mernek segíteni. CSAK EGY KIS LÉLEKJELENLÉT, NÉHÁNY EGYSZERŰ MOZDULAT ÉS ÉLETET MENTETTÜNK! SZEREZZÜK MEG EGYÜTT EZT A KÉPESSÉGET, BÁTORSÁGOT! Kíváncsian várom a visszajelzést.

Lendvai Mártonné
30/656-4585

Év végi számvetés a nyugdíjasklubban

Tisztelt Turai Újságolvasók!

Szeretettel és tisztelettel köszöntöm a Kedves Olvasókat. Szeretném egy kis kalandozásra hívni Önöket a nyugdíjasklub tagjainak világába, életébe.

Marinka Sándorné vagyok, 12 éve klubtag és már ötödik éve a klub elnöke is. Nehéz örökséget kaptam elődeimtől: Kúti Gábor bácsitól, de főként nehéz volt Sára Ferenc-től megörökölni ezt a felelősségteljes kört. Birkózok, birkózok a sok tennivalóval, többkevesebb sikerrel. Öt évvel ezelőtt, Sára Ferenc halála után 73 fővel vettem át az akkor még „Őszirozsa Nyugdíjasklubot”. Rá két évre elértük, hogy egyesületté nyilvánítottak bennünket. Nagyon nehéz a sok-sok szigorú szabálynak megfelelni, de elejétől fogva csak úgy mertem vállalni, hogy Tóth A. Istvánné Julika vezeti a könyvelésünket. Ő segít pályázatfigyelésben és pályázatírásban is.

2011 tavaszán lesz négy éve, hogy a városvezetéstől kapott egy ingatlant az egyesület, amit nem győzők elégszer megköszönni városunk polgármesterének, Szendrei Ferencnek és az akkori képviselő-testületnek. Hívtam őket számtalan rendezvényünkre, nem toladásképpen, hanem, hogy egyszerre tudjam megköszönni, hogy sok-sok év után ez az ingatlan olyan célt szolgálhat, amire az örökhatóság a településre hagyta családtag örökösök hiányában. Segítettünk a rendbehozatalnál, takarítottunk, festettünk, gazoltunk, hogy minél előbb birtokba vehessük. Beköltözéskor a Plébános úr megáldotta, hogy akik használják az épületet, azoknak mindig egymás iránti szeretet lakja a szívüket, egymás gondját, bűnbaját megbeszéljék, és ha tudnak, könnyít-senek egymás nehézségein.

Hála Istennek az öt év alatt 110 főre emelkedett a „nyugis” egyesületi létszám! Úgy érzem, jó közösség alakult ki a szépkorúak között. Polgármester úr is meghallgatta kérésemet, ennek köszönhetően 2010-ben ki lett véve a térelválasztó falból az ajtó és az ablakok parapettel, így egy nagyobb teret tudunk kitölteni, mert a válaszfal olyan volt, mint egy

Fotó: Takács Pál

kirekesztő rács a két térfélen ülők közt. Most már egy légtérben tarthatjuk meg összejöveteleinket. Egy-egy rendezvényen a tagság 85-90 %-ban jelen van. Egy a bánatom, hogy kirándulásoknál nehezen jön össze a létszám, hisz az a célunk, hogy a résztvevőknek ne kelljen az üres helyekért is fizetniük.

Mozgalmas az életünk a klubban. Mondhatom, nincs olyan hónap, hogy ne legyen rendezvényünk. Ezt azért is csinálom, hogy aki nem tud eljönni a kirándulásokra, meghallgathassa, milyen jó is volt más tájakban gyönyörködni, a sík tájak helyett a hegyek között buszozni, vonatozni. Volt olyan hónapunk, amikor a népdalkör minden hétfőgén fellépésen vett részt, meghívásoknak eleget téve. Ilyenkor, hogy kevesebb legyen az egy főre jutó buszköltség, 4-5 további tagot tudunk magunkkal vinni az énekesek mellett. A fellépések életünk egyik legmozgalmasabb részét teszik ki. Januárban tartunk éves beszámolót, azaz közgyűlést egytálételes vendéglátással. A turai klubházbeli összejövetelek mindig étkezéssel egybekötve zajlanak le. Élő zene is van rendszeresen, nagybőjti és adventi időszakot kivéve. Február – farsang, március – Nőnap és emlékezés március 15-re, április – húsvétolás, május – anyák napi ünnepség, majális, június – esztergomi kirándulás, a harminc éves jubileum megünneplése négy vendégcsoporttal, kétszázhusz fővel. Július – vasutas napi fel-lépés, sülysápi nyugdíjas találkozó, augusztus – féléves beszámoló, titkárválasztás, nyársalás a klub udvarán. Szeptember – Kartal népzenei találkozó, Kalocsa kirándulás-fürdés, hagyományos őszi randevű, ahol mindenkit köszöntünk vendéglátás mellett egy-egy szál virággal, utána mulatság zeneszóra. Október – Szentendre Idősek Világnapja alkalmából rendezett szépkorúak találkozója, Úri vendégszereplés, Aszód kistérségi nyugdíjas találkozó, 23-án emlékezés az idős emberekre és az 1956-os forradalomra, a klub első Fiúk Napja.

Ezúton köszönjük az önkormányzatnak a támogatást, hogy ezzel is könnyítenek anyagi helyzetükön azoknak az idős, megfáradt embereknek, akik sok-sok éven keresztül nemigen hagyták el településünk határait. Így megnyitjuk kirándulásainkkal az országjárás esélyeit. Hiszen, oly gyönyörű tájakon voltunk már: Budják, Szilvásvárad, Eger, Szalajka-völgy, Esztergom (ahol átmertünk az újjáépült Mária Valéria-hídon Szlovákiába), Kalocsa. Voltunk bazilikákban, múzeumokban, termálfürdőkben, az Országházban, a Vajdahunyad várban és még sorolhatnám. Mindenhol élményekkel gazdagon tértünk haza. Úgy érzem, aki beállt közénk tagnak, az nem bánta meg! Csak félek, hogy kicsinek bizonyul már a helyiség, főleg a téli hónapokban, amikor nem tudunk az udvaron sátorozni! Kicsit félek, hogy beáll a létszám, mert nem férünk már el, nem tudunk bulizni főleg télen. Mielőtt, elfeledném, nem csak bulizunk. Van nálunk szemvizsgálat, hallásvizsgálat, járt nálunk ortopédiai szakrendelés, volt már véradás is, író-olvasó találkozó, gyerekeknek versmondó verseny is.

Fotó: Csilla Fotó

S akiknek mindezért köszönettel tartozom:

Az Őszirozsa Nyugdíjas Egyesület népdalköri tagjainak, akik rengeteget segítenek az udvar, az épület és a II. világháborús emlékmű előtti park rendbetartásában. A VÜCS vezetőjének és a kaszás embereknek, hogy a fűvet levágják a téren és az udvaron is. A többi szemetet, amit a bokrok felfognak és a szénát mindig a klub asszonyai takarítják össze. Köszönöm Barát Jánosné, Káré Jánosné, Éliás Lászlóné, Gregus Lászlóné, Bíró Jánosné, Tóth Zs. Andrásné, Hódos Sándorné, Zsiga Mária, Tóth Istvánné, Gólya Jánosné, Szabó Józsefné, B. Nagy Sándor énekkarban való részvételüket, állandó szereplésre való felkészülésüket, a népviselet készenlétben tartását. Bárhová kapunk meghívást, minden ünnepnek megfelelően fel tudunk öltözni a legdíszesebbtől az egyszerű nyugdíjas öltözetig. Köszönöm Szita Eszternek és Kis Anitának, hogy segítenek a népdalok tanulásában, irányt adnak a népdalcsokok összeállításához, és alkalom adtán, beöltözve fel lépnek velünk, főleg, ha erősebb megmérettetésre megyünk. Számtalan arany, ezüst, kiváló oklevél tulajdonosa a csapat és különdíjjal is büszkélkedhetünk. Köszönet Erdélyiné Magdinak a sok mosásért és vasalásért, Sára Józsefné örökhagyók sírjának gondozásáért, Tóth M. Ferencnének a virágokért, Tóth A. Istvánné Julikának a könyvelésért és pályázatírást, Móréné Jutkának a titkári teendők ellátásáért, Takács Pali bácsinak a sok-sok emlékeztető fotóért, Tóth M. Ferencnének, Kállai Ambrusnének, Sára Józsefnének az énekkar erősítéséhez nyújtott segítségért. Tóth A. István, Molnár Mihály, Marinka Sándor, Könczöl István, Pásztai István tagoknak az árokásásért, áruszállításért, fogas készítésért, fametszésért, azaz a „férfi” munkákért. Külön köszönöm férjemnek, Marinka Sándornak, aki biztosítja a háttér-munkát, hogy elnöki teendőimet maradék nélkül tudjam elvégezni. Rendezvényeinkhez nyújtott segítséget, a sok finom pogácsát, kenyeret, kuglófot köszönjük a Domoszlai Pékségnek és a H&T Sütőüzemnek, a terület vezetőjének és Katinak, akik hozzájuttatják a klubot a sok vitaminhoz, chipshez, joghurthoz. Köszönöm a főszerkesztő asszonynak, hogy helyet ad a rólunk szóló korábbi és a jelenlegi írásnak is a Turai Hírlapban.

Tisztelettel és szeretettel maradok minden olvasó iránt: Marinka Sándorné

2010. NOVEMBER

RÖVID HÍREK

50 éves osztálytalálkozó

2010. augusztus 13-án, 50 éves osztálytalálkozóink alkalmából vendégem volt az 1960-as évek legjobb kakakenuza: dr. Hesz Mihály olimpiai bajnok. A fénykép a turai kastély bejáratánál készült, ő a legmagasabb férfi. Sajnos, filmforgatás miatt tovább nem tudtunk menni, pedig vendégeim a Duna-kanyarból azért jöttek, hogy emlékeink felidézésén túl, személyesen is megnézzék az Ybl Miklós tervezte épületet. *Móré Lászlóné*

A Turai Általános Iskola 1960-ban végzett tanulói 50 éves találkozóra gyűltek össze szeptember 26-án az Őszirozsa Nyugdíjas Egyesület otthonában. A találkozóra 46-an vettek részt, vendégül látva Pásztai Péter tanár urat, volt osztályfőnöküket és engem, egykori tanárukat. Az ünnepi összejövetel szervezői Hubertné Sára Mária és Tóth Zs. István voltak. Részt vett az ünnepi sorában Lőrincz Kálmán, is aki magával hozta gitárját is és köszöntőjének elmondása után el is énekelt egy kedves dalát. A nyugdíjas szakácsnők nagyon finom ebéddel lepték meg a találkozó résztvevőit, majd kisebb csoportokban beszélgettek el az akkori és az eltelt időszak éveinek eseményeiről. A legtöbben a kastély

iskolában szerzett élményeiket, az akkori gyermekmozgalom és a kastélypark felejthetetlen rendezvényeit emlegették. Nem feledkeztek meg elhunyt osztálytársaikról, tanáraikról sem, virágok elhelyezésével keresték fel síremlékeiket a temetőben. Ez a találkozó a maga méltóságával azt mutatta meg, hogy ma is jó dolog összefogva együtt lenni és emlékezni az emlékekben gazdag múltira.

Takács Pál

Fotó: Takács Pál

Kistérségi Idősek Világnapja Aszódon

Negyedik alkalommal rendezték meg 11 település nyugdíjas egyesületei részére a Kistérségi Idősek Világnapja találkozót. A rendezvény résztvevői az alábbi településekről érkeztek: Bag, Domony, Galgahévíz, Hévízgyörk, Iklad, Kartal, Verseg, Vácszentlászló, Zsámbok és a vendégeket általános iskolájának tornatermében fogadta Aszód. Persze Tura város sem maradt távol, sőt a legnagyobb létszámú (56 fő) csoporttal jelent meg a rendezők meghívásának eleget téve. A nyugdíjas egyesület tagjai mellett az Őszi-rózsza Idősek Otthonának képviselői is jelen voltak.

A találkozó résztvevőit Sztán István aszódi polgármester köszöntötte: „Hagyományá vált, hogy a nagy nyári munkák befejezése után – október elején – összejönnek tájegységünknek, ahogyan mondanak szoktuk, kishazáinknak az emberei. Szemünk előtt alakult ki egy újfajta országos ünnepség, ami évről-évre több embert mozgat meg. Piros betű nem jelzi a naptárban – nem is igen fogja jelezni – ezt a napot. De éppen ez adja meg ennek a napnak az értékét, hogy ezt az ünnepet ki-ki magának jelzi csak elő, s amikor elérkezik október, az érintettek, vagyis ahogy mondanak szokás: a szépkorúak várják az ünnepre szóló meghívást.

Szükséges-e a találkozás? Egyszerű a válasz: – találkozni jó! Még az emlékeket felidézni is más-keppen esik a régi, ismerős társaságban. De az emlékezés akár el is maradhat, mert nem az a legfontosabb eleme az összejövetelünknek. Valami

más, valami sokkal nagyobb vonzerő hoz össze bennünket, ami nem erved el, nem szűnik meg a tavaszszáll évekkel sem. Szeretném elmondani Önöknek az Idősek Világnapját köszöntve, hogy felfedeztem a hosszú élet titkát. Már régen szemet szűrt, mi mindenre képesek az emberek a hosszú élet – sőt: az örök élet – reményében, vagy azért, hogy minél tovább éljenek.

Az elmúlt napok egyikén megakadt a szemem egy jelmondaton, amely minden bizonnyal sokak által ismert, és így hangzik: Ne éveket adjunk az életnek, hanem életet az éveeknek!

Talán első hallásra is azonnal érthető a bölcs tanács: – ne matuzsálemi korra törekedjünk, hanem sokkal inkább arra, hogy a rendelkezésünkre álló időt okosabban, célszerűbben, intenzívebben használjuk fel. Vagyis igyekezzünk minél később megöregedni: – szerezzünk sok-sok élményt! Ol-

Turán a Bartók Béla Művelődési Ház jóvoltából apró ajándékokat és verses jókívánságokat tartalmazó, házhoz vitt szerény ajándékcsoporttal kedveskedtek a 80. életévüket betöltött helyi időseknek, s természetesen lapunk előző havi számában mi is megemlékeztünk az október 1-i jeles napról Palya János plébános soraival.

vassunk, művelődjünk, utazzunk minél többet, járjunk társaságba, éljünk együtt a családukkal, ismerjük meg örömeiket, gondjaikat. Beszélgessünk az unokákkal. Vegyünk részt településünk közelében, ne akarjunk kivonulni a világból. Örüljünk a tavaszi napsugárnak, kertünk nyári vendégeinek, a dalukkal hajnalban minket köszöntő madaraknak, az őszi színeinek, a kamrárt megtöltő illatoknak, a téli esték csendjének, a falut beborító hólepelnek. Csupán ennyi az ifjúságunk meghosszabbításának, a tartalmas életnek a titka.”

A bagi nyugdíjas zenekar remek hangulatot biztosított egészen a műsor végéig, a szünni nem akaró táncigény kielégítésére. Nagyon érdekes volt a résztvevő csoportok részére szervezett táncverseny, ahol három tánc bemutatásával (tangó, twist, keringő) lehetett pályázni. A mi csoportunkból 4 páros indult és az egyik Sára Józsefné és Tóth Sándorné részvételével megszerezte az első helyezést. A 11 település csoportjai dalaikkal is bemutatkoztak, voltak, amelyek szolistákkal is büszkélkedhettek. Egy „szörnyű dolog” is történt, seprűkön szórakoztatók voltak rá a találkozó békés résztvevőire, de mivel senkit nem tudtak elcsábítani, tovább kellett állniuk. Emellett a népviseletes ruhákba öltöztetett babák kiállítása is sok örömet szerzett a rendezvény résztvevőinek. Kellemes szórakozást jelentett a 2 Zsvivány együttes is, nem is beszélve a nagyon finom ebédre és a kedves ajándékokra. Takács Pál

Kiszámíthatatlan és befolyásolhatatlan...

...talán ezzel a két jelzővel lehet leginkább jellemezni az elmúlt időszak időjárását. Ezek a természeti katasztrófák egész Európában súlyos áldozatokat követeltek – a mai napig folyik az eredeti állapotok rekonstrukciója. Lehetséges-e a károk enyhítése? Tudunk-e valamit tenni azért, hogy biztonságban tudjuk életünket, és nem utolsósorban munkánk gyümölcsét?

A témában szakértő Gódor Katalint kérdeztük, aki képviselője az egyik legismertebb Bank és Biztosító társaságnak

– Kati, mi a tapasztalatod: az elmúlt időszakban a természeti csapások, a szaporodó betörések és rablások hatására nőtt az emberek biztonság iránti igénye?

– Sajnos, hiába hangsúlyozzák a különböző fórumokon, hogy mennyire fontos a biztosítás, a statisztikák még mindig arról tanúskodnak, hogy mi magyarok nem foglalkozunk eléggé ezzel a kérdéssel. A leggyakoribb a magyar háztartásokban a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás, melynek már a nevében is benne van, hogy „kötelező”, tehát mintegy „kényszer”-ként éljük meg ennek fizetését, és ugyanígy állunk hozzá a lakás-, élet-, utas-, vállalkozói vagyoni- és egyéb biztosításokhoz is. 14 éve foglalkozom biztosításokkal, és rengeteg történetet tudnék mesélni arról, hogy mi lett volna „ha akkor van biztosításom”. Akit már ért valamilyen kár, biztos, hogy a jövőben már nem kényszerként éli meg a biztosítás kötését.

– Tehát, hiába halljuk, olvassuk, látjuk az elrettentő példákat mégsem kötünk biztosítást?

– Általában ez a jellemző. Pedig a biztosítások díjai elenyészőek ahhoz képest, hogy mennyit kell fizetnünk kár esetén. Csak egy egyszerű példa: betörnek a házunkba. Az ellopott ingóságaink kívül (ami már önmagában is kár), járulékos költségeink is vannak (zárcsere, rongálás helyreállítása). Ezek összeadva több százézer vagy milliós tételt tehetnek ki. Egy másik példa: Egy házaspár jelzáloghitelt vesz fel. A férj hirtelen megbetegszik, keresete kiesik a családi kasszából. Egy fizetésből ellátni a családot, fizetni a hitelt, a gyógykezeléseket szinte lehetetlen, ha nincs egy nagyobb összegű vésztartalék. Márpedig egy átlag ember fizetéséből nagyon nehéz félretenni a rosszabb napokra.

– Milyen biztosítást ajánlanál egy „átlag embernek”? Mi az, amire fontos odafigyelni?

– Mivel nincs két egyforma élethelyzet, ezért nincs olyan biztosítás, amit általánosságban ajánlhatnék. A hangsúly az egyedi tanácsadáson van, hiszen ami az egyikünknek fontos, az a másikunknak kevésbé. Ügyfeleim számára komplex és mindenre kiterjedő tanácsadói szolgáltatást nyújtok, mely mostanra banki szolgáltatásokkal is kibővült. Rendkívül jó a kapcsolat, és az ottani kollégák szakértelmével a hátam mögött bármilyen pénzügyi kihívásra megtaláljuk a választ: legyen az hitel, befektetés, vagy vállalkozói ügyek.

– A turai lakosok számára is elérhetőbb lettél.

– Igen. Nagyon sok ügyfelem van Turáról, Valkóról, Galgahévízről, Zsámbokról. Nekik mindig problémát okozott, hogy érjenek el, de ez idén novemberben megoldódott. November 6-án volt az első ügyfél-találkozó Turán, mely rendkívül sikeres volt. A volt Checkpoint Pub (Galgahévízi út 20., „Milán kocsmája”) volt a helyszín, ahol az aszódi egyik legismertebb kereskedelmi bank dolgozóival karöltve több mint 25 ügyfélnek tettük olcsóbbá a kötelező felelősségbiztosítását, lakás-életbiztosítását, mindezt úgy, hogy közben a banki költségeik is csökkentek! Érdemes tehát elővenni a biztosítási kötvényeinket, számlakivonatunkat, hiszen egy fél órára ráfordítással éves szinten tízezreket spórolhatunk!

– Rendszeresen lesznek ilyen találkozók?

– Ameddig igény van rá mindenféleképpen. Úgy tűnik, hogy sok ember munkaidejébe nem fér bele pénzügyi dolgainak rendezése, és a péntek késő délutáni időpont erre alkalmas. Novemberben és decemberben minden péntek délutánra szervezünk ilyen rendezvényt, ahol lehetőség lesz a biztosítások, hitelek, megtakarítások kalkulálására, tájékozódásra. A következő találkozó Turán november 19-én hatkor kezdődik a volt Checkpoint Pubban (Galgahévízi út 20.), melyre szeretettel várunk minden érdeklődőt, hogy egy csésze tea vagy kávé mellett átbeszélgjék pénzügyeiket.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Gódor Katalin Ilona
Telefon: 06 30 273 1812

Több mint félezenen segítettek Dominikának

Mindössze 3 éves volt a valkói Dominika, amikor súlyos gerincvelő daganat következtében a teste derékon alul teljesen megbénult. Kétségbeesett szülei Lakatos László és Szénási Teréz megdöbbenve vették mindezt tudomásul, de semmi lehetőségük nem volt kicsi gyermekük gyógyítására. A kislány közben hozzászokott, hogy csak járókocsival tud közlekedni. Így kezdte meg iskolai tanulmányait is, ahol kiváló tanulóként sok elismerést, jutalmat kapott. Aztán kiderült, hogy egy nagyon súlyos és költséges szív és gerincműtéttel meg lehetne gyógyítani Dominikát...

Mindezt megtudva a kislány keresztanyja, Radics Józsefné Vidák Sándor segítségével hozzáfogott egy jótékonyági est megszervezéséhez. Ez a munka nem volt túlságosan könnyű, bár a meghívott ismert művészekkel már korábban is volt kapcsolatuk. Így aztán összejött a csodálatos műsor, amely képes volt arra is, hogy könnyeket csaljon a nézők szemébe, de ugyanakkor felejthetetlen vidám, tapsviharral értékelt órákat is hozzon a szépszájú közönségnek. A felejthetetlen pillanat akkor jött el, amikor a beteg kislány, édesanyja segítségével megjelent a nézőtérén.

Az est a turai művelődési házban zajlott, ahol a műsort Kálna Tibor, az Önkormányzat KOS Bizottságának elnöke nyitotta meg,

Fotó: Takács Pál

megköszönve mindazok segítségét, akik részt vettek az előkészítésben és természetesen a művészek önzetlen fellépését. Az első fellépő vendég Horváth Alexandra volt, akit mindannyian láthattunk a Megasztaár korábbi műsoraiban is. Alexandráról megtudtuk, hogy az elmúlt időszakban egyebek mellett még Moszkvában is énekelt. A siker nem maradt el: óriási tapsok és sikítások kísérték a produkciót. A következő szereplő Dzsini

volt, aki a szervezők régi jó barátja. Két táncos működött közre, a közönség pedig tombolva élt együtt a dallal. Nem kisebb sikerrel mutatkozott be Csonka Andreász sem, aki Szlovákiából érkezett az itteni fellépésre. Hasonlóan nagy ovációt kapott Oláh Csaba is, aki füttyszóval lepte meg a közönséget. Az AMARO-KHELYPO együttes és táncosai ugyancsak nagy elismerést arattak. Némi várakozás után megérkezett a Megasztaár-győztes Molnár Ferenc Caramel is, akinek fellépését a közönség folyamatos tapssal kísérte. Majd városunk egyik ifjú büszkesége, Szambó (ifj. Vidák Sándor) jelent meg a színpadon. Róla tudjuk, hogy sok fiatalnak segít rendszeresen a zenetanulásban és többször láthatta őt a helyi közönség is. Szambóval hamarosan újra találkozni fognak olvasóink. A műsor után Radics Józsefné elmondta, hogy nagy tisztelettel köszöni meg a művelődési ház segítségét. Köszönet illeti a valkói önkormányzatot, ugyanis két ingyenes autóbussz hozta az ottani nézőket. Nagy segítség volt Tusor Márk (Pisze) és Gábor Róbert segítsége is, ugyanis ők készítették a nagymennyiségű plakátot.

Kívánjuk Dominikának, hogy sikeres legyen a novemberben sorra kerülő műtét és erőben, egészséggben élje le további életét!

Takács Pál

A SZENT JÓZSEF CSOPORT ÉS BARÁTI KÖR TÖRTÉNETE – 2. RÉSZ

Az akkori bank épület (most központi rendelő) mögötti kis utcában (most Dr. Főző József köz) három régi lakóépület volt: 1./ Koronka-ház: a lakásban mi laktunk, a Lukács család; az utcai üzlethelyiséget a Szt. József Csoport bérelte. 2./ Krobóth Jenő asztalos. 3./ Tellér Péter borbély. Az utca második oldalán, a bank-épület udvara alá az utcáról nyílt egy alacsony, üres pince, ajtaja nem volt – elvitte a front.

Október 12-én az Alsókertben lakodalmom volt, Révész Sanyi barátunk volt a násznagy. (Laci is volt hívva.) Amikor az esküvői menet zenéjét meghallottuk, kimentünk a főút mellé a menetet megnézni. Krobóth néni, Laci, én és mások is. Révész Sanyi kiszólt Lacinak: „Vacsorára várunk!”.

Aznap délután a litániáról mentem haza. Laci barátom a kapujukban állt, köszöntöttük egymást. Hazaérvén vacsorám az asztalon várt, leültem vacsorázni. Közben hozám jött Meleg Dezső és Kretcz Marci. Alighogy odajöttek, szaladt a szomszédból Krobóth néni és azt mondta: „Jöjjenek gyorsan! Valaki hörög a pincében.”

Mindhárman rögtön szaladtunk. Krobóth Lacit találtuk, ott feküdt hörögve a

pincében. Közben odajött Főző doktor úr és Várkonyi Gusztai bácsi, a szabó is.

Dezső, Marci és én, hárman vittük be barátunkat a szembe lévő lakásukba. A szoba szelvényre fektettük. Szörnyű volt látni, ahogy síró édesanyja ráborult hörgő fia testére. Sándor János doktor úr is odajött. Egy cédulát adtak a kezembe és azt mondták: „Gyorsan szaladj a patikába!” Futottam oda és vissza a gyógyszerrel. Majd kértek tőlem egy világításhosszabbítót. Krobóth néni zokogva ráborult haldokló fiára, az orvosok nem tudták feladatukat végezni. Krobóth néni nehezen kivonszoltuk a külső szobába. Főző doktor úr azt mondta, ne engedjem vissza, hogy a vizsgálatot, kezelést nyugodtan tudják végezni. Laci édesanyja sírva, könnyöregve nyomta az ajtót, kérte, hogy engedjem be, én pedig belülről nyomtam, hogy ne tudjon bejönni. Ez szörnyű helyzet volt.

Laci gerincét az orvosok megcsapolták, az agyvíz véres volt. A lakásban vivés után kb. még fél órát élt, majd csend lett, meghalt. (Testén külső sérülési nyom nem volt.) Édesanyjának az orvosok nyugtató injekciót adtak majd elmentek. Én ott maradtam vele. A lakodalomba Laci helyett a halálhíre érkezett meg.

Éjfél tájt megérkezett Révész Sanyi barátunk, leváltott engem. Hazamentem, de nem tudtam aludni. Reggel, amikor már elég világos volt, átmentem a pincébe. Tüzetesen átnéztem mindent. Laci sapkáját a pince hátsó fekvő. Feltételezés: a saját kutyájukhoz idegen kutyák jöttek, ezeket el akarta ijeszteni a sapkáját feléjük dobván. A sapka berepült a nyitott pincébe. Bement érte megkeresni és fejével az alacsony mennyezetre ütközött? ... Az igazi ok örökre titok marad!

Temetésén testületileg vettünk részt. (Akkor még házaktól volt a temetés.) Koporsóját vállon vittük ki a temetőbe nyitott sírházhoz. A temetésen nagyon sokan vettek részt. Laci barátunk értelmetlen halála csoportunkat lelkileg is megviselte, nehezen tudtuk elfogadni a tényt, hogy Ő már nincs közöttünk.

Ui.: Laci halálának egy éves évfordulóján, 1949. okt. 12-én este csoportosan kimentünk a temetőbe. Imával emlékeztünk sírjánál és éjfélok elénkeltük kedvenc dalát: „Hogyha olykor éjféltájban ablakodnál húzzák a cigányok, én pedig a banda előtt lehunyt szemmel, álmódzva állok...”

Lukács Vilmos

A fáradhatatlan és sokoldalú geodéta

Mint persze mindenkit, őt is nehéz definiálni. Tanár. Barát. Ex-néptáncos. Turai fiatal. Közéleti szereplő. Amatőr sportoló. Friss házас... Mindez együtt és persze még ezer más. Nemrégiben egy tudományos szempontból is jelentős angol nyelvű könyv jelent meg, amelynek egyik fejezetét egy társával ő jegyzi. Ez volt a cikk ötletének egyik apropója. De annyi minden történt még vele mostanában...

– Mozgalmas és emlékezetes év volt számodra 2010.....

– Hát igen... Idén nősültem. Ez mindenképpen kiemelkedő jelentőségű esemény az életemben. Bizakodó vagyok és energikus. Emellett pedig (immár második alkalommal) úgy döntöttem, megmérettetem magam az önkormányzati választásokon is – és nem is sok hiányzott. Bár a közéleti feladatokból így is kivehetem a részem, hiszen külsős tagja lettem a Településfejlesztési Bizottságnak. Szóval akad feladat és kihívás bőven.

– Már az eddigi életed is mozgalmas volt. A tanulás mellett megfért a sport, a néptánc és a nagy baráti társaság is. Hogyan sikerült megszervezni, hogy egyik se menjen a másik rovására?

– Visszagondolva most így hirtelen, el sem tudom képzelni... De tényleg. Talán az lehetett, hogy tanulás mellett a szórakozásom legnagyobb részét a sport, a tánc, a nagy baráti társaság töltötte ki. Az persze könnyítés volt, hogy ezek átfedtek egymást.

Már kisiskolásként nem volt két perc nyugtom, de igazán középiskolásként szerettem bele az aktív sportéletbe. Aszódra jártam szakközépiskolába, ahol lehetőségem nyílt arra, hogy úszni járjak. Szerencsémre az iskola úszócsapatába is beválogattak, így szinte minden napom edzéssel telt. A tanulással nem volt gondom, ugyanis volt egy trükköm: figyeltem az órákon, így otthon csak a házi feladatokat kellett megoldanom, na meg néha verset tanulni. Jó, lehet hogy adottság is kellett hozzá...

Ekkor a gépgyártástechnológiai technikai szakma megszerzése felé haladtam. Reggel az uszodában kezdtem, este pedig futás után fektüdtem le aludni. Amatőr szinten középiskolás versenyeken vettem részt, majd az egyetemmel az egész úszás hobbi szintre csökkent.

Futni 16 éves koromban kezdtem el. Napi 5-8 km-es távokkal, majd 2000-ben részt vettem életem első amatőr futóversenyén, ahová Kardoss Lóci csalt el. Azóta szinte minden évben öt-hat kisebb nagyobb versenyen indultam. Szigorúan amatőr versenyek voltak ezek és a táv lefutása volt a cél, nem pedig az időeredmény. Amire azért mindenképpen büszke vagyok, hogy többek között öt alkalommal sikerült a maratoni távot is lefutnom.

– Mi bajt?

– Sokan örültek tartottak, de az egész napos hajítás utáni futás testileg és lelkileg is

Ötszöt is lefutotta a maratoni távot

kiegyensúlyozza az embert. El lehet gondolkodni az adott napodon és meg lehet tervezni a következőt. Mindenféle zavaró tényező (pl. tv, számítógép) nélkül. Emellett szerintem kitartásra is nevel, hiszen nem lehet csak úgy abbahagyni, főleg ha az ember versenyre készül. Még egy fontos tapasztalat, hogy a sport és a jó levegő kombinációja segít az egészségmegőrzésben is.

– És nem mellékesen a maratonok mellett elég nagy szelet jutott az életedből a hagyományőrzésnek is. Sőt, az akkor szövődött barátságok nagy része ma is élő. És ez nem csak a te esetében van így...

– Igen, a néptánc...és a barátok. Hogy hogyan kezdődött? Néhány barát meghívására néptáncolni megy az ember, aztán összeismerkedik még néhány emberrel. Ha jó a társaság, jól érzed magad, emellett egy kis kultúrát is tanulsz. S hogy mindez összeférjen? Nagyon egyszerű. „Csak” ezekre volt időm. Ilyen korban voltam – a nap talán nem is 24 órából állt. Ami fontos volt, arra energia is jutott. És ezt nem bántam meg, hiszen valóban, ahogy azt te is tudod, máig tartó barátságok születtek akkoriban. A szűk mag most is összejár, segíti egymást és fiatal felnőttségként is megmaradt egy közös alap, ami manapság különösen fontos dolog – és meg is kell becsülni.

– És ha már megemlégtetted a felnőtt életedet, ezzel a frappáns átvétellel adódik a következő kérdés: geodéta vagy – mivel foglalkozik egy geodéta és egyáltalán hogyan született meg az elhatározás, hogy azzá válj?

– A geodéta más szóval földmérő. Itt nem csak a klasszikus „háromlábúba figyelő” emberkét kell érteni, hanem azt a mérnököt is, aki a különféle építmények, építkezések legelejtől, azaz a tervezéstől, a térképek elkészítésétől, a kitűzéstől a végéig közreműködik. Elvégzi a különféle építészirányításokat és az ellenőrző méréseket. Egyszerűen mér, mér, mér... Pontosan és gyorsan.

Az elhatározás középiskolában született meg, amikor a hirdetőfalon megláttam a Budapesti Műszaki Egyetem szórólapját, amin földmérőnek hívtak hallgatókat. Egy perc volt amíg elolvastam. Gyors elhatározás volt. Megtettem, jelentkeztem, felvettek, elvégeztem. Röviden ennyi a történet.

– És ma már tanítod is a szakmát.....

– Így van. Budapesten a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karán tanítok immáron 6 éve. A BME-n voltam pol-

NÉVJEGY

Név: Gregori Ákos

Életkor: 35 év

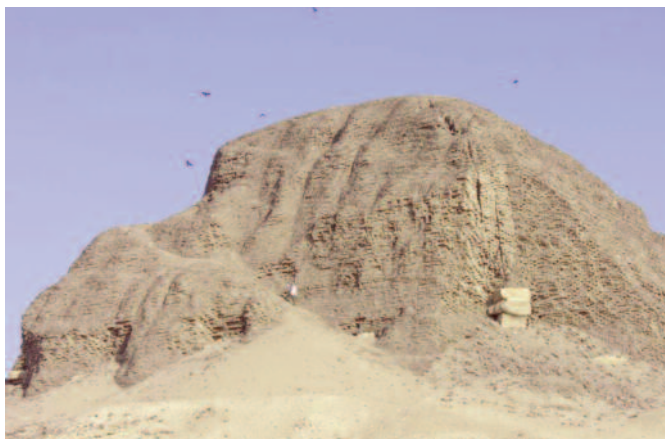
Lakóhely: Tura

Tanulmányok: Budapesti Műszaki Egyetem földmérő és térinformatikai szakmérnök, GPS navigációs mérnök, oktató

Védjegye: Bi'r Minayh (Report On The Survey 1998-2004) c. könyv az egyiptomi munkákról

Ajánlata a településnek: szaktudása a Településfejlesztési Bizottság külsős tagjaként

A geodéta más szóval földmérő. Itt nem csak a klasszikus „háromlábúba figyelő” emberkét kell érteni, hanem azt a mérnököt is, aki a különféle építmények, építkezések legelejétől, azaz a tervezéstől, a térképek elkészítésétől, a kitzűzéstől a végéig közreműködik.

gári szolgálatos. Itt főként az oktatásban kellett részt vennem, majd mivel itt nem tudtak a szolgálat lejártakor alkalmazni és az Ybl-ön éppen egy geodéziát oktató tanárt kerestek, jelentkeztem. Úgy éreztem, az általam megszerzett tudást tovább kell adnom a következő generációknak. Ma is ezen vagyok, és egyelőre nem érzem tehernek.

– *Többször jártál Egyiptomban – talán először még egyetemista korodban...*

Igen, 2001-ben még kollégistaként a kollégium liftjében láttam egy hirdetést, amelyben Egyiptomba régészeti ásatáshoz földmérőt kerestek. A 6. emeletig hezitáltam mi legyen. Aztán letéptem és eltettem a papírt... Egy volt tanárommal (akinek ma már kollégája vagyok), adtuk be a jelentkezésünket, amit pozitívan bíráltak el. Az ELTE Egyiptológia Tanszéke szervezte az expedíciót. Az ásatás vezetője elmondta, mi várhat ránk. Elsőre amolyan igazi Indiana Jones-os kalandnak tűnt. Annyi élményben volt részem a négy ásatási szezonban, hogy akár egy kalandregényt is írhatnék. A helyszín a Keleti-sivatagban Luxor magasságában a Nílus és a Vörös-tenger között félúton lévő, Kr.u. II.-III. sz-i romos település (Bi'r Minayh) volt. A település romjain kívül több tucat kőkori sziklarajzot és eszközt vizsgáltak a szakemberek. A mi munkánk a település területéről, környezetéről történő nagyméretarányú térképkészítés volt. Emellett a különböző szakterületek szakembereinek is kellett különféle felméréseket végezni.

Talán azért, mert jól sikerült ez az expedíció, talán azért, mert barátságok is szövődtek, 2008-ban ismét meghívást kaptunk egy másik expedícióval egy másik helyszínré. (Ez az El-Lahun Survey Project, amiről az interneten többet is meg lehet tudni a lahun.blogspot.com weboldalon.) Ezt az expedíciót a Szépművészeti Múzeum szervezte. Itt egy szezont töltöttem el terepen, az ásatási munka azonban még napjainkban is folyik. Az expedíció a Fayoum-oázis bejáratánál található El-Lahun falucskáról kapta a nevét. Ezen a helyszínen egy ókori középbirodalmi komplexum (város, temető, piramis, templom) romjai találhatók, amelyek egykoron II. Szeszósztisz fáraó fővárosának részei voltak. Hogy mit jelent egy ásatási szezon? Általában terepi munkát október-november hónapokban 4-6 hetes időtartamban.

– *Idén egy angol nyelvű kötet is megjelent, amelynek egyik fejezetét többek közt te jegyzed – épp az egyiptomi utak kapcsán....*

Pontosabban a szerzőtársammal a földméréssel kapcsolatos részt. A címe: Bi'r Minayh (Report On The Survey 1998-2004). Ez a Keleti-sivatagi ásatás terepi munkáit foglalja össze. Szakmailag egy nagyon

nehéz munkán vagyunk túl, hiszen teljesen ismeretlenül kellett megfelelni több szakterületen dolgozó neves szakembereknek, s nem utolsósorban egy színvonalas munkát publikálni idegen nyelven. Úgyhogy minden tekintetben büszke vagyok erre a könyvfejezetre.

Érdekeség, hogy a könyvet véletlenül pont abban a nyomdában nyomtatták, ahol közeli barátaim dolgoznak. Úgy tűnik, titokban még könyvet írnom sem lehet...

– *A nagyvilág mellett szűkebb pátriád is érdekel... Indultál az önkormányzati választásokon... mikor és miért döntöttél úgy, hogy az eddiginél is aktívabban részt veszel a helyi közéletben?*

– Először is megragadom az alkalmat és megköszönöm mindenkinek, aki támogatott szavazatával! Bevalom, a négy évvel ezelőtti választásoknál amolyan szerencsét próbálni alapon indultam el, és saját magam megdöbbenésére is igen jó eredményt értem el. Akkor kezdtem el azzal a gondolattal eljátszani, hogy talán az emberek látnak bennem fantáziát. Ez a plusz dolog motivált a mostani választásokkor, illetve az, hogy úgy érzem, képes vagyok nagyobb problémákat is megoldani (legalábbis megpróbálni), mint a saját kis egyéni gondjaim.

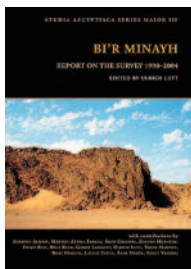
– *A testület fejlesztési bizottságának külsős tagja letél... Milyen kérdésekben számíthatnak a szaktudásodra?*

– Itt köszönöm meg mindazoknak, akik gondoltak rám ennél a megbízatásnál. Egy kicsit még új ez a helyzet nekem, úgyhogy tájékozodom a különböző problémás vagy megoldandó helyzetekről. Úgy gondolom, a város infrastruktúrájával kapcsolatos kérdésekben tudok majd a képviselőtársaimnak illetve a városban élőknek segítséget nyújtani, mint például a vízelvezetés, úthálózat, közművek, stb.

– *Itt tervezed a jövődet? Hogyan képzeled Turát néhány év múlva? Hogyan lehetne élhetőbbé tenni a települést?*

– Mindenképpen itt, én nagyon szeretem ezt a várost. Egy rendezett kisvárost látok magam előtt. Sajnos, úgy érzem, Budapest nem csak jó értelemben van hatással az itt lakókra és a környezetre. Remélhetőleg ez meg fog majd változni jó irányba. Véleményem szerint a közterületek rendezésével és a rendezett területek megóvásával lehetne még otthonosabbá tenni a települést. És ebben az itt élőknek kell partnernek lenniük. Nem anyagilag értem elsősorban, hanem erkölcsileg, hogy vigyázzunk értékeinkre és figyeljünk oda egymásra.

– *Frappánsabb végszót én sem találhattam volna, köszönöm a beszélgetést.*

„Büszke vagyok erre a könyvfejezetre”

Pálkás Ildikó

Rockin' RockCats

„A rock örök és...” örökké fiatal. Így is kiforgathatnánk az örökbecsű idézetet, hogy a cikksorozatunkhoz passzoljunk. Előző hónapban kezdtük el a turai, vagy turai taggal bíró rockzenekarok bemutatását, ahol is ifjú, vagy örökifjú turai zenészeket keresünk föl. Ebben a hónapban egy örökifjút faggattunk. Imolya László korábban a Treff együttesben zenélt, manapság egy rockabilly bandában tépi a hírokat.

– Mi a zenekar neve? Mikor alakult? Milyen stílusú zenét játszottok?

– Jelenleg a Rockin' RockCats nevű zenekarban zenélek, a 60-as-70-es évek botrányos rockabilly műfajában, ahol is a korhoz hűen nagybögő, gitárok, és dob szól, ahogy ez abban az időben is szólt. A zenekarban jelenleg gitározom, ami nekem egy kicsit új, mivel az előző zenekarban, a Treff együttesben orgonáltam. A zenekarban csak én vagyok turai illetőségű, a többiek: Laca, azaz Takács László hatvani, ő a nagybögős; Pepe, azaz Szabó Péter szintén hatvani, szólógitáros; a dobos pedig Teddy, aki egyszerűen csak Teddy Jászárokszálásról. A zenekar kb. 15. éve alakult, én egy éve játszom velük. Előtte hosszabb ideig a Treff zenekarban zenéltem, ahol rövidebb időre énekesnőként megfordult a szintén turai Szita Eszter a Cimbalibandból.

– Mekkora az ismertségetek? Merre jártok fellépni? Vannak-e fix helyek, ahová rendszeresen visszatértek?

– Azt hiszem bátran mondhatom, hogy sikeresek vagyunk, mert a koncertjeink mindig telt házzal mennek. Általában motoros találkozókra lépünk fel, de sok klubban, rock-kocsmában is rendszeresen jelen vagyunk. Pesten az Amigo bárban van a Rockin' RockCats-fun club, ahol minden hónapban egyszer fellép a zenekar, és vidéki zenekar létére minden alkalommal megtölti a helyet. Sajnos én nem mindig tudok menni velük, mert a munkám néha nem engedi, de amikor csak lehet, együtt vagyunk.

– Saját szerzeményeket adtok elő, vagy feldolgozásokat, vagy ezt is, azt is?

– Nagyon sok saját számot játszottunk, de tisztelegnünk kell a nagy elődök előtt, mint például az öreg Elvis, Jerry Lee Lewis vagy Chuck Berry. Muszáj tőlük is idézni, hogy a műfaj nagyjai ne merüljenek feledésbe. A zenekarnak egyébként eddig két lemeze jelent meg saját kiadásban, saját dalokkal.

– Jelent-e már meg rólatok cikk valamelyik újságban vagy szaklapban, internetes újságban?

– A Rockin' RockCats-ról főleg az interneten találni cikkeket és videókat; sok videó található a YouTube oldalon (www.youtube.com). Korábban a Treff zenekarral kapcsolatban szerepeltem kisebb helyi tévék műsorában (Hatvan TV), de írtak rólunk a Rockinform magazinban és a Metalhammer-ben és persze a Turai Hírlapban is.

– Honnan jön a rockzene szeretete? Kik a nagy példaképek?

– A zenélést már Sára Ferenc vezetése alatt a Kék Szivárvány Népdalkörben elkezdtem, majd a rock iránti rajongás folyamatosan alakult ki. Példaképeket nem igazán tudok mondani, én a jó zenét szeretem. Klasszikus zenei képzettségem nincs is; kottázni nem is tudok. A zene a fejemban kell, hogy legyen; ha mellettem valaki bekezd a jó ritmusba, én akkor tudok jól zenélni.

– Mik az eddigi tapasztalatotok a turai fellépésekről? Milyen fellépési lehetőségek vannak itt?

– Turán már talán négyszer is játszottunk, merem állítani kifejezetten szeretik a zenekart. Ezúton ragadom meg az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a turai vezetésnek, elsősorban Szendrei Ferenc polgármester úrnak, és a turai művelődési ház vezetésének, mivel minden támogatást megadtak nekem, és a rockzenének. Játszottunk már az előző zenekarommal a Treffel a helyi Városmarketen is, de sok jó bulit csináltunk a piactéri cukrászdánk előtt, ill. a művelődési ház Tintahal Rockfesztiválján is. Azt hiszem ennél többet nem lehet kívánni.

– Milyen lehetőségeket láttok magatok előtt?

– Én úgy érzem, hogy a Rockin' RockCats név a műfajában már fogalom, innen tovább lépni nagyon nehéz, ha nem lehetetlen. Ha tovább szeretnénk lépni, ahhoz nagyon sok pénzre lenne szükség, reklámokra, média szereplésekre stb... ami egyelőre nem áll rendelkezésünkre, sajnos...

– Hogyan látjátok az itteni, vagy a térségi, úgymond vidéki rockzenekarok helyzetét? Vannak-e megfelelő érdeklődési kör a ti zenétek, vagy általában a rockzene iránt?

– Azt hiszem nehéz helyzetben van minden rockzenekar, nem csak vidéken, Pesten is. Beszűkültek a játéklehetőségek, egyre inkább a pénz felé mozdul minden. A nagyobb bulikat, mint pl. falunapok, lefedik a szervező irodák, ahova kisebb zenekarok nem juthatnak be, bármi legyenek is. A kisebb bulikon meg annyi pénz sincs, hogy az útiköltség kikerekedjen belőle. Egyre csak a megasztárokról hallani.

A rádióba bekerülni is szinte lehetetlen. Kiseb zenekaroknak hatalmas pénzeket kellene fizetniük, hogy játsszák a számaikat az országos rádiók. Az egyetlen lehetőség, ha valaki felkerül a kívánságműsorok listájára, de onnan az ismertség híján soha nem kerülnek műsorba. Nagyon sok kitarítás, és azt hiszem, szerencse is kell, nem kevés. Érdeklődés lenne erre a műfajra, ezt tanúsítják a teltházak fellépéseink.

– Mi volt az a koncert, amit eddigi legnagyobb sikerednek éltél meg?

– Én igazán szerencsésnek mondhatom magam, mivel több zenekarral is sokszor szerepelhettem nagyszínpadon, nagy közönség előtt. Játszottam a pesti búcsún, Péccsett a Rockmaratonon, számos falunapon, a lengyelországi Jarocinban (Hatvan testvérvárosa), Hatvanban szinte minden városi rendezvényen.

Számomra emlékezetes koncert volt a Treff zenekarral 5-6 évvel ezelőtt a Petőfi csarnokban, ahol egy Radics Béla (a Taurus énekes-gitárosa) emlékére rendezett koncerten játszottunk telt ház előtt. Itt még Hammond-orgonán játszottam és az egész fellépés olyan mély nyomot hagyott bennem, amire ma is szívesen emlékszek vissza. Nemrég volt Komáromban egy amerikai autós találkozó, ahol szintén több ezer ember előtt léptünk fel a Rockin' RockCats-szel. Éjjel egykor kezdtünk zenélni a szép számú hallgatóság előtt és hajnali ötig folyamatosan együtt bulizott velünk mindenki. Szintén a Treff zenekarral kapcsolódik egy szép emlék. Szita Eszti volt az egyik énekes. A fellépés után a hódmezővásárhelyi és a kecskeméti rádiók szinte nem akartak elengedni minket, mert elmondásuk szerint ennyire kristálytisza hangot, amilyen az Esztié, még nem hallottak.

Igazán hálás vagyok a jó sorsomnak, hiszen a több tízéves pályafutásom alatt számtalan kiváló zenésszel zenélhettem együtt és ismerkedhettem meg, játszhattam velük egy színpadon. Így tudtam találkozni Nagy Feróval, Vikidál Gyulával, Fisher Lacival (a Kormorán gitárosa), vagy Tunyogi Péterrel (a P.Mobil és a Mobilmánia frontembere).

– Mikor láthatunk legközelebb színpadon?

– A Rockin' RockCats-szel legközelebb november 20-án lépünk föl a pesti Amigo bárban. Szeretettel várunk mindenkit, aki egy jó akart bulizni!

Köles Tamás

BÓHA KOCSMA

Október 1-én 50. alkalommal rendezték meg a népzeneajongók törzshelyévé emelkedett „Bóha”-kocsmaiban a folkkocsmát. A szokásosnál is nagyobb szabású eseményre még színpadot is állítottak a fellépő vendég zenekaroknak, a Fix Stimm népzenei együttesnek és a Cimbalibandnek. És ez csak egy, azok közül a növekvő számú szórakozási lehetőségek közül, amit a közintézmények, az egyház és a civil szervezetek mellett, most már egyre inkább a turai vendéglátóhelyek is nyújtanak. A széles igényt kielégítő programok mögött gyakran az igazán vállalkozó szellemű fiatalok állnak tulajdonosként vagy bérlőként. Ezeknek a helyeknek a népszerűsítésére bár a hirdetések is lehetőséget adnak, de mi úgy gondoltuk, némiképp más formában jó, ha mi is szólunk róluk, hisz a turaiak életminőségét a maga műfajában hívatottak emelni.

Úgynevezett vendéglátós körképünk első állomáshelyeként egy régebbi motorost kerestünk fel, Kuti Istvánt, akit az általa bérelt kocsmában épp sakkozás közben értünk, hisz ez is egyike az itt művelhető kikapcsolódási formáknak, s biztosítja a legidősebb törzsvendégek szellemi frissességét is.

Kuti Pisti Bóha nemzeti ereklyékkel díszített kocsmájában

Fotó: Léval József

– Honnan jött a folkkocsmá ötlete?

– A folkkocsmá ötlete igazából Unger Balázstól és a gyerekektől, vagyis a Zagyva Bandától jött. Abban az időben ők még tanultak Balázstól, és a Zagyva Bandát is az ő segítségével hozták létre. Tőlem is kértek annó támogatást, hogy kisbuszt tudjanak venni a zenekarnak. Ebben én segítettem anyagilag. Az ő ötletük volt, hogy próbáljuk meg miként működne egy ilyen jellegű népzenei buli. A kultúrban is tartottak ugye korábban táncházakat, csak annak a nagytermében elveszik az a 8-10 pár, amivel itt tele van a terem és ettől otthonos jellegű. Nem mellékes az sem, hogy itt biztosított a fogyasztási lehetőség is. Kiderült, hogy van rá kereslet, és akkor abban maradtunk, hogy ismétlik, többször is csinálják. Így alakult ki végül is a folkkocsmá, ami egyébként nekem is tetszett a kezdetektől.

– Mi miatt adtál teret ennek?

– Egyrészt a Zagyva Bandával vannak rokoni szálak, Sebestyén a cimbalmos, Marci a bőgős és Gellért a primás unokaöccsém. Családi esküvőkön ők már zenéltek, akik nagyon megragadtak. Igazából a népzenehez való vonzódásom rajtuk keresztül jött, de zsigerekből is érkezett annak ellenére, hogy ez nekem kimaradt az életemből, mert a futball kötötte le a fiatalágomat. Nem tanultam néptáncot, ma sem tudok táncolni sajnos, zenélni sem. Viszont valahogy a talpamon keresztül, a gyökereken keresztül érzem, hogy az enyém. Amikor én erre rátaláltam, akkor ez olyan volt, mintha megtaláltam volna valamit, ami elveszett és tudom róla, hogy ez az enyém volt.

– A népzene, népi kultúra iránti elköteleződést próbáld-e itt a hely arculatában is megjeleníteni?

– A falakon vannak régi bandák, népzenei képek. A Duna Tv pedig a múltkor észrevette, hogy itt a belső helyiségben nincsenek reklámok. A kinti, pultos részben ott van a sörreklám, kólareklám, stb., itt pedig faszékek, apadok, otthonosabb ez a belső helyiség, ahol szoktak táncolni a fiatalok, ahol a Zagyva Banda buli szokott menni. Nem ezért alakítottam így ki, de ez passzolt ehhez. A régi zenekarok fényképeit Balázstól kaptam.

– Sokat jársz Erdélybe. Ez a vonzódás előtte is megvolt?

– Előtte is. A folkkocsmá 2003 után indult, én pedig már 1990-től járom Erdélyt. Ismerem mint a tenyeremet, legalábbis a magyarok által sűrűbben lakott részt, tehát pl. Székelyföldet többször is bejártam, rengeteg barátom, ismerősöm van ott. Mindig volt vonzódásom az erdélyi népzenehez, a folklórhoz, ahhoz, amilyen ízesen beszélnek ott az emberek, ahogy az élethez állnak. Sokat olvastam róluk, Trianonról is, az elszakított részekről, az Erdélyi Fejedelemségről. Megvan a kötődésem a történelmünkhöz.

Folkkocsmai vigadalom

Fotó: Pálkás Ilukó

– Ezek a relikviák már előtte megvoltak?

– A falon lévő képekhez, emlékekhez illeszkedett a környezetbe a népzene. A Zagyva Banda tulajdonképpen úgy jött ide, mint egy kirakósjáték egy fontos darabja, ami idetartozik. Remélem, ezt ők is így érzik.

– Igényelt-e a folkkocsmá belső-külső átalakítást?

– Elkészítettem a fedett, fűtött teraszos részt, mert télen több ember jön a folkkocsmába, mint amit a belső rész be tud fogadni. Alkalmanként az udvaron színpadot is állítunk, ilyen esemény volt az 50. folkkocsmá, amelyen nagyszabású koncertek is voltak. Vendégünk volt a Fix Stimm és a Cimbaliband, amihez ezúton köszönöm a polgármester és a művelődési ház jelentős anyagi hozzájárulását.

– Kiből áll és milyen létszámú a folkkocsmá közönsége?

– Elmondható, hogy mintegy hetven százalékban törzsközönségem alakult ki a fiatalokból a folkkocsmának köszönhetően, mert nemcsak a Galga mentéről, hanem Pásztórol, Aprórol, Jászberényből, Salgótarjánból, Gödöllőrol, Püspökatvanból is járnak ide szabadidejükben. Ezek között hivatásos néptáncosok is és rengeteg amatőr együttestag is van. Jó visszhangokat kaptam tőlük, de azoktól a vendégeimtől is, akikhez eddig nem állt közel a népzene. Itt szerették meg az idősebbek is, s a folkkocsmá miatt a szokásos időnél tovább maradtak. Komolyan mondom, hogyha egy-egy rendkívüli jó buli sikeredik, akkor megkönyezem ezt a boldogságtól. Öröm azt látni, hogy a fiatalok ettől a műfajtól is jól érzik magukat, hogy a diszkón kívül is van alternatíva. Még ha az italozásból kicsit több sikerül, akkor is normálisan viselkednek, nem maradnak pl. összetört poharak utánuk. Egy sikeres folkkocsmá után látom a jövőt, mint egy hajótörött, amikor szárazföldet lát és még reménye van az életben. A létszámot nem nagyon szoktuk számolni, de az üléshelyekhez viszonyítva kényelmes teltház van 80 főtől, és ennél jóval többen vannak, 130-150 ember, amiből 40-50 fő vidékről érkezik. Az 50. folkkocsmá értelem szerűen még nagyobb szabású volt 350-400 fő körül is volt a létszám.

– Decemberi program, illetve az 50-ikhez hasonló nagyszabású alkalom?

– Sajnos az alkalmak az indulás szerinti gyakorisághoz képest ritkulnak, amikor minden hónap utolsó péntekén volt. Azóta hál'Istennek felkaptak lettek a gyerekek, sok szereplésük van és ritkábban tudnak jönni. Itt nagy pénzhez nem jutnak, ezt a saját klubjukként csinálják szeretetből. A minimális honorárium köszönőviszonyban sincs azzal, amit egy fellépésért kapnak. Ide akkor jönnek, amikor szabadidejük engedi. Azért évente 8-9 alkalom belefért. Decemberben a két ünnep között mindig szoktunk folkkocsmát tartani, úgyhogy az biztos hogy lesz, de pontos dátumot még nem tudok. Az 50. bulihoz hasonló nagyobb rendezvényen el lehet gondolkodni, de jobban fel kell készülni, mert az infrastruktúrával baj van.

– Fontos-e összehangolni a településen a vendéglátós és a kulturaközvetítő szervezetek kínálatát? Megél-e egyszerre két program egymás mellett?

– Megélhet, mert van rá példa, attól függ, hogy maga a program ugyanazokat az embereket szólítja-e meg. Ha nagyobb volumenű a program, szerintem akkor nyilvánvaló, hogy egyeztetni kell. Nagyon boldog vagyok, hogy ez működik. Nem az anyagiak miatt csinálom. Van ugyan reklámhozadéka, mert ezek az emberek, akik eljárnak folkkocsmába és jól érzik magukat, hétköznap is bejárnak, mert magukénak érzik a helyet. Igazából azért vagyok boldog, mert erre van közönség, és művelik ezt egyre többen profi módon és szeretettel. Ez reményteljes a jövőre, az én jövőképemre nézve.

Következő alkalommal újabb állomáshelyet keressük fel...

Seres Tünde

Edzőváltás az NB.III-as csapatnál

A bajnokság őszi szezonja ezidáig nem sok sikert hozott a felnőtt csapat számára. Az eddig lejátszott 11 mérkőzésből 2 győzelem, 3 döntetlen és 6 vereség született. Ennek okán a Salgótarjáni BTC-től elszenvedett 1-0 arányú vereséget követően a vezetőség és Jenei Sándor edző közös megegyezéssel szerződést bontott. 2010. november 3. napjától a csapat új tréneré LILIK PÁL, aki április 18-án búcsúzott labdarúgó pályafutásától a Tura-BioTech USA-Püspökladány mérkőzésén. Lilik Pál jól ismeri a csapatot, hiszen nemrég többeknek csapattársa volt, valamint a nyáron 3 hétig segédkezett a csapat felkészítésében Jenei Sándor távollétében.

Eredmények:

Tura-Rafc	0-4	Salgótarján-Tura	1-0
Tura-Monor	1-1	Tura-Felsőtárkány	2-0

A felnőtt csapat új edzője: Lilik Pál

U7 korosztály

Ebbe a korosztályba a 2004. január 1. után születettek tartoznak. Edző: Molnár Dávid. Csapattagok: Bagó Norman, Párkányi Kende, Novodomzky Tibor, Ancsa Botond, Morvai Máté, Mészáros Attila, Mészáros Janka, Karácsondi Diána, Csapó Adorján, Nagy Kristóf.

Eredményeik:

MLSZ-egyesületi labdarúgó program:

1. forduló: 4. hely - a csapat legjobb játékosa Csapó Adorján
  2. forduló: 5. hely - a csapat legjobb játékosa Nagy Kristóf
  3. forduló: 3. hely - a csapat legjobb játékosa Morvai Máté
- Okleveles különdíjazott: Mészáros Janka és Karácsondi Diána

PMLSZ-UP bajnokság

1. forduló: 4.hely
2. forduló: 4.hely

Horák Mária

U9 és U11 korosztály**ÚJRA ITT VAN, ÚJRA ITT VAN, ÚJRA ITT VAN...**

Egy éve (2009 októberében) szerveződött, 2001-2002-es születésű fiúkból álló csapatunk most szeptemberben jelentős változáson ment keresztül. Az egy korcsoportból kettő lett. A 18-as létszám a duplájára emelkedett, mert érkeztek a csapathoz 2000 és 2003-ban született srácok. Az MLSZ korosztályos rendszere ez évre a 2002-2003 (U9) és a 2000-2001 (U11) versenyeztetését kívánta. Kicsit féltünk, mert éppen csak összekovácsolódott csapatunknak teljesen más összetételben kellett nekivágni az ez évi versenyidőszaknak. Két fronton (MLSZ Egyesületi Program és PMLSZ-utánpótlás labdarúgó bajnokság) is szerepeltünk. Mindkét esetben 3-3 torna volt az őszi programban, amelyből ez idáig (11.07) összesen 5 került lebonyolításra. Egy alkalommal 4 vagy 5 csapat küzd az aznapi helyezésekért.

Az előzetes várakozást messze túlszárnyalva, igen sikeres időszakot éltünk meg. Ezt az alábbi eredményisor alapján állítom:

U9 – Négy 1. és egy 3. helyezés a mérleg. (Ők 30x40m-es pályán 5+1-ben játszanak)

U9 csapattagok: Abért Márton, Gólya Ádám, Gólya Balázs, Tóth M. Tamás, Lukács Adrián, Oszoli Dominik, Varjú Balázs, Sallai Gergely, Dolányi Csaba, Szabó Norbert, Sima Dominik

U11- Két 1., egy 2., egy 3. és egy 4. helyezés ez eddigi eredmény sor. (E korosztálynál 60x40m-es pályán 7+1-ben folynak a mérkőzések.)

U11 csapattagok: Szél Martin, Sára Dávid, Kiszely Tibor, Csányi Gábor, Baranyi László, Szabó Bence, Kakucska Kevin, Kozsa Martin, Mészáros Áron, Nagy Attila, Dusa Milán, Molnár Milán, Tóth A. Dominik, Gólya Bálint, Hadrik Máté, Rajzinger Ákos, (az U9-ből itt is szerepet kapnak: Abért Márton, Gólya Ádám, Gólya Balázs, Tóth M. Tamás, Lukács Adrián)

Minden egyes tornán megválasztásra kerül a csapat legjobbjá. Az U9-nél ezt az elismerést Gólya Balázs, Abért Márton, Tóth M. Tamás, Szabó Norbert és Gólya Ádám 1x-1x érdemelte ki. U11-nél Sára Dávid 2x, Kakucska Kevin, Csányi Gábor és Kiszely Tibor 1x-1x részesült ebben az elismerésben. A sikerek összetevői a srácok tehetsége, szorgalma, töretlen küzdőszelleme és a szülők áldozatvállalása.

November 8-tól teremben folytatódnak az edzések, de sajnos kénytelenek vagyunk csökkenteni az edzésszámot (eddig heti 3 volt), mert Turán nincs sportcsarnok, ahol megszakítás nélkül folytathatnánk a megkezdett munkát. Kénytelenek vagyunk átjárni valamelyik olyan szomszédos településre, ahol található sportcsarnok. Ez további szülői áldozatvállalást kíván (4.000-6.000 Ft/óra bérleti díj), de sajnos ez már kezdi elérni a határokat. Nem úgy a lelkesedésük. Elhatározták, hogy segítséget kérnek a lakosságtól, hogy a srácok fejlődése biztosítva legyen. Sallainé Szilvi, Oszoliné Lívi, Gólyáné Erika, Nagyné Erika ezt már pár nap alatt is eredményesen tették. Óriási köszönet nekik is és az eddigi (11.08.) azon támogatóknak is, akik a jelen gazdasági helyzetben mellénk álltak. Söpy Süti, Saska József Gumisműhely, Fortuna Bűfé, Pólov Divat, Varjú Autósbolt, Varjú Autófényező, Grafit Papírbolt, Csilla Fotó, Oszoli István, Babu Virágbolt, Lajtos János (Szatyor), Oszoli Istvánné, Timsport, Piactéri Villamossági Üzlet, Kutiné Ica(Fortuna), Kuti Ágota, Módos Kuti Erika, Baranyi Károly, Demény testvérek, Virganc Festékbolt, Piactéri Virágbolt, Marcsi Falatozó, 100 Ft-os Bolt, Nagyné Erika boldogi rokonsága.

Köszönjük a bizalmat! A srácok nevében is ígérem, megháláljuk. Egyben nagyon reménykedünk abban, hogy mások is tudnak még nekünk segítséget nyújtani (egyszeri kisebb, nagyobb vagy talán rendszeres támogatás formájában), hogy céljainkról nem kelljen lemondani, s hogy a címsor majd valamikor folytatható legyen: Újra itt van, újra itt van, újra itt van A NAGY CSAPAT!

Tóth M. Imre

SAKK

Megint győzelem...

...és megint idegenben, megint csonkacsapattal, megint szülői segítséggel. Most nem személyi gondjaink voltak, mint inkább a csapat szállítása ütközött problémákba, de végül is Virganc Mihály közreműködésével sikerült megoldanunk a „csonkacsapat” oda-visszaszállítását, amit ezúton köszönök meg a csapat nevében.

Újra vállalnunk kellett az egy pontos hátrányt eleve a csapatok leülése előtt, ám a srácok újra „oroszlánkörmököt növesztettek”, így 5,5:4,5 arányban sikerült megnyernünk a találkozót. **A nyerő embereink: Bényi András, Kronovetter Márton, László Béla, Virganc Roland.** Andris szépen nyert az általa kedvelt Királycsellel, mely megnyitás inkább a taktikai fordulatai miatt veszélyes. Mégis most stratégiai síkon döntött el a játszma sorsa, s Andrisnak az a felismerése volt döntő, hogy a kinyíló „h” vonal azonnali megszállása után ellenfele választhat a

vezérvesztés és a matt között. Nem igazán örömteli dilemma az ilyesmi, úgyhogy az ellenfél inkább feladta a játszmát, amin annyira nem csodálkoztunk. Kronovetter Marci is szépen „pengetett” sötéttel, végig a kezében tartotta a játszmát, s szabadgyalogjának „felnevelése” után semmi esélye nem volt ellenfelének. Béla bácsi is jól játszott (kicsit az idegeinkkel is!), mert gyalogelőnyös végjátékát egy-egy könnyűtiszttel még el is lehetett volna rontani, de veterán játékosunk szerencsére résen volt. Virganc Roland is előnyös végjátékra bonyolított a középjátékban, de ellenfele igen makacs ellenállást tanúsított, Rolandnak nagyon meg kellett szenvednie a teljes pontért. Három döntetlen eredmény született még a találkozón. Kuthi Balásznak és Tóth Daninak (h.györki játékosunknak) igencsak kőkemény ellenfeleket kellett tartaniuk, ami végül is sikerült. E sorok írója egy teljesen nyert partit rontott döntetlenre, ami kissé bosszanító tud lenni, de a sakkozás sok szépsége

közül az egyik, hogy hiába állunk nyerésre, egyetlen rosszat kell csak „belehúzni”, s oda a győzelem. Fordítva jobb érzés!

A következő fordulót idehaza játszunk, persze a bajnokesélyes Vác csapata ellen. Velük szemben mindannyiunknak fel kell kötni a fehéreneműt, amit remélhetőleg együnknek sem kell majd cserélni.

Dunaharaszti – Galgavidék 4,5:5,5

Tóth Máté	0,5:0,5
Virganc Roland	1:0
Kuthi Balázs	0,5:0,5
Pásztor Zoltán	0:1
Tóth Dániel	0,5:0,5
Pásztor Ákos	0:1
Bényi András	1:0
Kronovetter Márton	1:0
László Béla	1:0
Utolsó tábla üres	0:1

tóthmáté

Ez az Ön esélye, hogy Cégtulajdonosként, Egyéni és Társas vállalkozóként jelentős összegeket takarítson meg!

ADÓOPTIMALIZÁLÁS KOCKÁZATMENTESEN VÁLLALKOZÓKNAK ÉS ALKALMAZOTTAIKNAK

Tisztában van Ön azzal, hogyan viheti át a vállalkozása nyereségét az alacsonyabb nyereségű adózási évekre?

Egy vissza nem térő alkalom: hogyan duplázhatja meg legálisan egyes kifizetéseit (pl. jutalmak, prémiumok, stb.) úgy, hogy a kifizetőnek egyetlen plusz forintjába sem kerül? Figyelem, csak 2010-ről 2011-re érvényes lehetőség.

A magyarországi béreket terhelő adók mértéke európai összehasonlításban is magas, a régiós viszonylatban pedig egyenesen elviselhetetlenül sok. Erre a magas adóteherre, a napokban véglegessé vált adócsökkentésekre, a megkerülhetetlenül terjedő öngondoskodásra apellál az a megtakarítási forma, amelyik szép csendben, de masszívan terjed Magyarországon.

A segítségemmel megismerkedhet ennek az alternatív adó- és járuléksökkentő és egyben kiváló befektetési formának minden oldalával és a leglényegesebb kérdéssel: hogyan dolgozhat legálisan egy viszonylag modern befektetési formában az adónk? A kérdéshez vállalkozói és alkalmazotti szempontból is igen izgalmas válaszok tartoznak.

A 2010-es évből már csak pár hét maradt arra, hogy ne maradjon le erről a különleges lehetőségről.

HÍVJON MOST, HOGY MÉG IDŐBEN MEGISMERHESSE
A KONKRÉTUMOKAT!

Tóth M. Imre 36-70-311 2289

BIZALOM ÉS HITELESSÉG PÉNZÜGYEKBEN IS!

7 OK, amiért 11-ből 10 érdeklődő dönt úgy, hogy nálam köti meg életbiztosítási szerződését!

- mert addig semmi újra nem akarom rábeszélni, amíg az esetlegesen meglévő szerződése megfeleltetését át nem vizsgáltuk
- mert döntés előtt alaposan felmérjük (Önnel közösen) a kockázatokot és ez alapján megmutatom, hogy mik a lehetőségek arra, hogy a családja biztonságban legyen
- mert független tanácsadóként a teljes – átlag ember számára átláthatatlan – kínálatból a legkedvezőbb lehetőséget választom ki Önnek
- mert a futamidő alatt végig szakzerű tanácsadással segítem
- mert itt vagyok az Ön közelében és kérdés ill. probléma esetén bármikor elérhet
- mert már 3-6 éves futamidőtől tudok Önnek egyszeri, egyösszegű életbiztosítást ajánlani, amely a banki kamatoknál nagyobb hozamot ígér és kamatadó mentes is lehet
- mert az én segítségem Önnek egy fillérjébe sem kerül

Most már csak azt kell eldöntenie, hogy hajlandó-e Ön a jövője (gyermek iskoláztatása, saját nyugdíjas éve, nagyobb tervei megvalósítása, stb.) biztonsága érdekében jövedelme egy részét rendszeresen félretenni vagy inkább a „hitelcsapda” áldozata szeretne lenni? **ÖN DÖNT!**

2010. december végéig minden 3. szerződő, aki min. 250 eFt rendszeres éves díjjal köt szerződést, az egy hónapra eső (kb. 20 eFt) díjat visszakapja az első befizetéséből.

Legyen biztonsága a családnak és valósuljanak meg céljai minden körülmények közt!

BIZALOM ÉS HITELESSÉG PÉNZÜGYEKBEN IS!

**KÉRDÉSE VAN? Tegye fel! befektetes2010@gmail.com
ÉLETBIZTOSÍTÁST SZERETNE KÖTNI? Hívjon fel!**

**Tóth M. Imre
Telefon: 36-70-311 2289**

PROGRAMAJÁNLÓ

STAND UP COMEDY EST

Helyszín: Tura, Sport Pub

Időpont: 2010. november 19. (péntek) 20 óra

Belépő: 700 Ft (korlátozott számban kaphatóak elővételben ill. a helyszínen a turai Sport Pubban)

Fellépők: Maczkó Ádám (a II. Duma-Tisza Humorbajnokság ezüst érmese) és Szikra László (a BEEE színpad sztárja, az I. Duma-Tisza Humorbajnokság győztese)

BATSÁNYI-CSERHÁT MŰVÉSZ KÖR ŐSZI FESZTIVÁLJA

Helyszín: Budapest Erzsébetligeti Színház

(1165 Hunyadvár u. 45/c.)

Időpont: 2010. november 20. (szombat) 10-15 óráig

Turai alkotók: S. Blaskovics Judit – népművész, Sándor Irén – festőművész

60 ÉVES JUBILEUM

Bartók Béla Művelődési Ház és Városi Könyvtár – 1950-2010

Helyszín: Tura művelődési ház

Időpont: 2010. november 21. (vasárnap) 15 óra

Ünnepi műsor, történeti előadás, Tosko – az utolsó turai primás c. dokumentumfilm premierje

ADVENTI KOSZORÚ ÉS KARÁCSONYI KOPOGTATÓ KÉSZÍTÉS

Helyszín: Tura művelődési ház

Időpont: NOVEMBER 28. (vasárnap) 15-18 óráig.

Foglalkozásvezető: Tóthné Csörgő Mária – virágkötő
Olított és metszőlított minden család hozzon magával!

Részvételi díj: 500 Ft/fő

Az alapanyagokat – a koszorúalap és a gyertyák kivételével – a művelődési ház biztosítja a részvételi díj fejében.

TURAI KOMÉDIÁSOK

AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK. VÍGJÁTÉK 2 FELVONÁSBAN.

Rendező: Diligensné Takács Judit

Helyszín: Tura művelődési ház

Időpont: DECEMBER 4. (szombat) 18 óra

Belépődíj 800, 500, 300 Ft-os helyárakon.

MIKULÁS BULI SZAMBÓVAL

Helyszín: Piske Café

Időpont: December 4. (szombat) 20 óra.

A helyszínen pálinkabár

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS SEBESTYÉN MÁRTÁVAL

Vendég: Andrejszki Judit

Helyszín: Református Templom Gödöllő

Időpont: DECEMBER 5. (vasárnap) 18 óra

Jegyek kaphatók: Református Templom (Gödöllő, Szabadság tér 9.), Művészetek Háza jegyiroda (06-28-514-130, info@muza.hu), Kultúrpraxis (Könyvtár +36-28-422-652, jegyiroda@kulturpraxis.hu), Broadway Jegyiroda (1134 Bp., Hollán Ernő u. 10., 06-1-340-4040, 06-1-340-4883, jegy@broadwayjegyiroda.hu)

1 ÉVES A PISZE CAFÉ – SZÜLINAPI BULI

Helyszín: Piske Café

Időpont: December 11. (szombat) 20 óra

Meglepetés vacsorával és partyzenével!

Belépés csak meghívóval.

KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS

MÉZESKALÁCS SÜTÉS ÉS ÍRÓKÁZÁS, EGYEDI

KARÁCSONYFADÍSZEK KÉSZÍTÉSE

Helyszín: Tura művelődési ház

Időpont: DECEMBER 12. (vasárnap) 15-18 óráig

Foglalkozásvezetők: Dolányi Anna - népi kismesterség szakoktató, Tóth Viktória – tervező grafikusművész

Részvételi díj: 500 Ft/felnőtt és 300 Ft/gyerek

Szeretettel várjuk az egész családot!

SZILVESZTERI BULI

Helyszín: Piske Café

Időpont: December 31. (péntek)

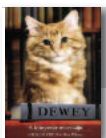
Műsorok kivetítőn, virsli, szendvicsek, pezsgő, zene, tánc.

Belépődíj: 2500 Ft/fő

Aztalforgalás december 22-ig: 06-70-290-66-70

KÖNYVSAROK: A VÁROSI KÖNYVTÁR AJÁNLÓJA

VICKI MYRON – BRET WITTER: Dewey: a könyvtár macskája

Az állatokról szóló szórakoztató irodalom hasonlít a csokoládéhoz: többnyire mindenki szereti, vagy megszereti. Az amerikai szerzőpáros, akik leírták Dewey történetét, nagyot alkottak. A lapokon lassacskán kibontakozik egy kisváros, egy könyvtár története és egy különleges kapcsolat ember és állat között. A nyolcvanas években járunk, amikor egy kegyetlenül hideg reggelen megtalálják Dewey-t a könyvtár könyves ládjában betegen és nagyon fiatalon. A könyvtárosok azonnal megszeretik a cicát, befogadják, és sorsuk összefonódik az övével. A történet megtörtént eseményt dolgoz fel.

MURAKAMI HARUKI: tánc, tánc, tánc

A távol-keleti irodalom egyik legnépszerűbb alkotójának újabb kötete található meg polcainkon, Murakami neve évente szerepel a leendő Nobel-díjas írók listáján.

Regényeire jellemző az élvezetes eklektika, a zene imádata (jelenlegi kötetének címe egy Beach Boys slágert idéz), a macskák és a gyönyörű, törékeny nők szerepeltetése. A tánc, tánc, tánc egyfajta krimi, de nem a megszokott „kaszabolós-menekülő” fajtából. A főhős magányos, szerelmes, keresi a kiutat a lélek útvesztőiből, s mindeközben jobbnál jobb zenéket hallgat.

S. MC. SCHMIDT – JONI RENDON: Regényes úti célok

„Irodalmi utazó”... meglehetősen árulkodó ki-fejezés, de mit is jelent pontosan? Olyan túrázót, felfedezőt, utazót, aki irodalmi emlékhelyek után kutat. Ez a kötet is ilyen helyeket tár elénk Magyarország és külföldön egyaránt. Segítségével felkereshetjük legkedvesebb szerzőink és irodalmi műveink születési- vagy nyughelyét. A könyv két részből épül fel, az elsőben a szerzőkről tudhatunk meg plusz információkat (lakóházakat kereshetünk fel, lakhelyeket látogathatunk meg, valamint irodalmi szálláshelyeket, fesztiválokat); míg a második részben a híres regények helyszíneire követhetjük kalandokra vágyó lelkünket.

M. GROBES W. – UND WÖRTERBUCH: In der Natur

Idegen nyelvű állománynkat igyekszünk minél színesebb dolgokkal gyarapítani. Ez a képes szótárkönyv azoknak az óvodás és kisiskolás gyermekeknek szól, akik németül tanulnak. Herr Warum (vagyis Miért úr) mindent bemutat nekünk, amit a természetről tudni kell, legyünk akár az erdőben, akár egy mezőn, vagy a farmon. A könyv szépen van illusztrálva, valamint egy piros sapkával mindvégig fenntartja a gyermekek érdeklődését. Szószedet található a végén, viszont szótár nincs benne, javasoljuk, hogy a gyerekek biztos nyelvtudással rendelkezzenek a végén, viszont szótár nincs benne, javasoljuk, hogy a gyerekek biztos nyelvtudással rendelkezzenek a végén. Viel Spaß!

Szeretettel várjuk régi és új olvasóinkat! Cím: Bartók Béla tér 3., Tel: (28)580-530. Nyitva: Hétfő 13-18, Kedd 9-12, 13-18, Csüt. 9-12, 13-18, Pén. 13-18, Szo. 9-12.

KISGÉPSZERVIZ TURÁN

Erőtlen a rotációs kapája? **Eszi az olajat** a fűnyírója?
Nem indul a láncfűrész? Vagy csak egyszerűen szeretné
felkészíteni szezonra kerti kisgépét?

HOZZA EL, ÉN MEGJAVÍTOM!

Vállalom: láncfűrészek, fűnyírók, fűnyíró traktorok, fűszegély
nyírók, rotációs kapák, szivattyúk, kompresszorok, utánfutók,
kistraktorok, egyéb mezőgazdasági kisgépek

TELJES KÖRŰ JAVÍTÁST.

2194 TURA, PUSKIN TÉR 22. (KÓNYA TÓ-nál)

☎ 06-20-958-9695

✉ gepszerviztura@freemail.hu

KORREKT SZERVIZ, MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG!

TURÁN A FÜZFÁ BÜFÉBEN PULTOST KERESÉK

TEL.: 06-30/352-37-61.

ÚJ!!! Gála Divat, ÚJ!!!

*Várjuk minden kedves régi és új vásárlónkat
megújult üzletünkben a turai piacon!*

*November és december hónapban minden héten
más-más árucikkre adunk 10% kedvezményt Kedves
Vásárlóinknak!*

• **NOVEMBER 15-20-ig:**

férfi öltönyök, zakók, nadrágok, ingek,

• **NOVEMBER 22-27-ig:**

női, férfi fehérneműk, (Triumph, J.PRESS, TED LAPIDUS)

• **NOVEMBER 29-DECEMBER 4-ig:**

női kócskák, nadrágok, pamutárk,

• **DECEMBER 6-11-ig:**

női, férfi kötöttárk

*Ha nem talál magára valót? – **Mi meghozzuk!**
Ha nem jó a méret? – **Mi Önre igazítjuk!***

Nyitvatartás:

H: 9-18, K: 8-18, Sz: 9-18, Cs: 8-18, P: 9-18, Sz: 8-12
Telefonszám: 06-20-332-0666

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12							13			
14		15		T		16				
17	18						19	20	21	
22		23		R				A	24	
25						26	27		28	
29		30			31					
32			33					34	35	
36			37			38	39			40
41				42				42		
44			45		46					

200 éve, 1810. november 7-én született

ERKEL FERENC

zeneszerző, karmester, zongoraművész.

VÍZSZINTES 1. A skandináv mitológia főistene. **5.** Egykor Nándorfehérvár. **12.** Nagyhagyon szőlő. **13.** Szlovák pénz. **14.** Filmet rendezett életéről (1952, Márton) **16.** Döbrögi igéje. **17.** Urán. **18.** Kutatóhelyen dolgozik. **21.** Paksamétában van (!) **22.** Igékötő. **23.** Vigopera (1862) **24.** Olasz foci első osztálya (röv.) **25.** Becézett női név birtokos raggal (június 1.) **26.** Ópiumos növény. **28.** Némán zúg (!) **29.** ...os = illő. **31.** Színész. (1974) A Limonádé Dokija. Filmjei: Sacra Corona, A Ritter napja, Konyec, Sobri, Vége. **32.** Rögönbíraskodás. **35.** Tüzel. **36.** Eg elski ... = szeretlek - Izlandban. **37.** Ritka magyar személynév. Jelentése: uracska. **39.** Talál. **40.** Sugár. **41.** Kezembe nyom valamit. **42.** Előtagként Indiával kapcsolatos. **43.** Majdnem lágy (!) **44.** Hajnali vízpára. **45.** Német helyeslés. **46.** Egyiptológus (1932-2003, László)

FÜGGŐLEGES 1. Ezoterikával foglalkozók. 2. ...-Hard = vaskalapos, konzervatív (DIE). 3. Nemzetközi Segédnyelv Egyesület (angol rövid). 4. Nemzeti Bajnokság. **5.** Első operája (1840). **6.** Rosszul vetem papírra. 7. Ingaszerűen ide-oda mozgat valamit. 8. Entudat. 9. Nagyon csúnya. 10. Jászsgai nagyközség a Csörsz árka mellett, közel a Tarna folyóhoz. **11.** Történelmi tárgyú opera (1867). **15.** Kutyák utáni fizetség. 18. Helyet foglalásra készítő. 19. Csontdarab (!) **20.** Erkel kedvenc sportja. **23.** Ön vegyjele. **25.** Toi et ... **27.** Hítségők. **30.** Duzzad. **31.** Garam szlovák neve. **32.** Tanulj, hogy ...! **34.** Munka (argó). **38.** Szerb Demokrata Akciópárt (SDA). **46.** Kálium.

Beküldendő a V.14., V.23. és az F.5., F.11., F.20. sorok megfejtése.

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk december 3-ig. Októberi rejtélyünk helyes megfejtése: **V.12. Elestek. V.17. Eörsi. V.36. vér. F.2. Felkelt a nép. F.25. mondat.**

A szerencsés nyertes: **Árvai Zita (Arany János u. 40.)** Gratulálunk! Nyereménye 2.500 Ft értékű COOP ajándékutalvány, melyet személyesen vehet át az értesítést követően a művelődési házban.

Lapzárta: december 3. Következő megjelenés: december 13.

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálkás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: ROSENAL Kft., Szabados Tamás

E-mail: turaihirlap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a ROSENAL Kft. nyomdaüzemében Gödöllőn

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomatott változat ISSN 2061-4063

Online változat ISSN 2061-4071

www.tura.hu